

Boterfabriek HUMMELO – KEPPEL

1915-1961

INHOUD-LIJST

Datum	Onderwerp	Melk mln. kg.	M.geld 100 kg.	Boter kg.	Kosten 100 kg.
1894-12-22	Marlet Lezing over veevoeding en -verzorging				
1899-06-17	Knipsel: Ingezonden -I gesprekken met Part.				
1899-06-24	Ingezonden -II				
1914-05-08	Ingezonden: Géén Coöp. zuivelf. in Hoog-Keppel				
1914-05-12	Ingezonden: Wél Coöp. zuivelf. in Hoog-Keppel				
1914-05-22					
1914-05-22					
1914-05-26	Verslag oprichtingsvergadering				
1915	Knipsels				
1915-12-17	Lezing Zuivelconsulent Hylkema bij GOMvL afd.				
1918-12-03	Verslag najaarsvergadering				
1919-10-31	Verg. Coöp. Zuivereniging Hummelo-Keppel.				
1920					
1922		2,535			
1924-03-28	Verslag alg. vergadering met gegevens 1923	3,142	f 6,37 ³	f 2,02 ⁴	f 1,47 ¹
1925-03-37	Verslag alg. vergadering met gegevens 1924	3,502	f 7,38 ⁴	f 2,28 ¹	f 1,27
1926-04-03	Verslag vertrek dir, Dokter				
1926-06-25	10 jr. bestaan Fok- en controlevereniging				
1926-12-17	Knipsel: kort verslag verg.				
1934-02-14	Knipsel: kort verslag verg.				
1935-02-27	Kort verslag alg. vergadering				
1936-01-22	Verslag alg. vergadering met gegevens 1935	3,919	f 4,020	f 1,51 ^{5*}	f 0,740
1937	Begin 1937 geen DGB in archief	4,200			
1938-03-11	Gegevens uit Jr.-verslag – met gegevens '37	4,283	f 4,620	f 1,48 ^{5*}	f 0,706
1938-03-18	Verslag alg. vergadering				
1939-03-03	Knipsel: kort verslag verg.				
1940					
1940-04-03	Verslag 25 Jr. Jubileum				
1940-04-17	Knipsel: kort verslag verg.				
1940-04-22	Knipsel: Bestuurslid Koenders overleden.				
1941-04-21	Gegevens uit Jr.-verslag – met gegevens '40	3,950	-	f 1,670	f 0,857
1941-04-24	Kort verslag alg. vergadering				

*1935 f 1,22 na aftrek van heffingen, verkoopprijs was gem. f 1,51⁵

KNIPSELS

De Graafschap Bode 1894-12-22

Ook in MAP DGB algemeen

Lezing A. F. Marlet ¹

„De veevoeding en verpleging van 't vee.”

HOMMELO. - 13 Dec. Gisterenavond hield de heer A. F. Marlet alhier een lezing voor een druk bezette zaal; wel een bewijs, dat de Spreker hier bemind is. En ook thans, geloof ik, stelde hij niemand te leur. Als onderwerp had Spr. voor de pauze gekozen: „*De veevoeding en verpleging van 't vee.*”

Voornamelijk had Spr. hier ons melkvee op het oog. In verband met de eisen, die men aan zijn melkvee stelt, moet de voeding ook worden geregeld. Men kan verschillende eisen stellen, n.l. om veel melk te krijgen, of om vette melk te krijgen. 't Doel van een rationele uitoefening moet zijn: veel goede melk. En op de samenstelling der melk heeft 't voer grote invloed.

Om een goede kwaliteit van melk, met hoog vetgehalte te krijgen, is het nodig in de eerste plaats in 't voeder te geven ene voldoende hoeveelheid eiwit. Hier moet men wel zich wachten voor overdrijving, ook de andere bestanddelen moeten in evenredigheid voorkomen, maar Spr. meent vooral op eiwit te moeten wijzen, daar de vele vergissingen, bij 't veevoederen begaan, deze fout ten grondslag hebben.

Om een richtsnoer bij 't veevoederen te hebben dient men zijn voedsel te vergelijken met best weidegras. Hierin zijn de verschillende bestanddelen in goede evenredigheid aanwezig en dit voer is tevens saprijk. Men dient er wel op te letten, dat niet alleen de samenstelling, maar ook de natuur van 't voer groten invloed heeft op zijn verteerbaarheid. Daarom dient men 't voedsel in een saprijken toestand te geven, niet te droog; dan duurt het te lang, eer de stoffen verteerd zijn, eer 't dier weer iets kan opnemen. Intussen wachte men zich ook voor overdrijving. In het saprijke voer moet ook de nodige voedende stof, de nodige kracht zitten. Geeft men te slap voer, zoals veel knollen, wortels of pulp, dan krijgt men wel een grote hoeveelheid melk, doch meteen melk van een laag vetgehalte.

Bovendien meent Spr. te moeten waarschuwen tegen de schadelijke invloed van knollen en koolrapen op de smaak der zuivelproducten. Wil men deze gewassen voeren, dan dient men ze matig toe, en voert tarwezemelen bij, daar deze stof 't eiwitgehalte van 't voer en 't vetgehalte van de melk dientengevolge verhoogt en bovendien de lelijke smaak doet verdwijnen.

Bij de stalvoeding gebruikt men hooi, dat wat voedingswaarde betreft, hoog staat aangeschreven, doch in de vruchtbaarste streken leert 't bijvoeren van de een of andere voederkoek, dat hooi niet alles kan geven. Daar, waar men nog andere stoffen, lager staande dan hooi voert, moet men een keuze doen, welk krachtvoer men moet geven. Velen geven 't overtollige koren, in de meening, 't dan goed te maken, doch hier is 't de vraag: „Wat is voordeliger zijn eigen graan vervoeren of dit verkopen en er de een of andere eiwitrijke stof voor terug te koopen?” 't Is moeielijk hierop een antwoord te geven, doch men moet in 't oog houden, dat

¹ A. F. Marlet was één van de twee, door het hoofdbestuur de Zeeuwse M.v.L, begin 1876 aangestelde wandelleraars, die in dat gewest; *in onderscheidene* delen voordrachten over de wetenschappelijke landbouw moest houden. Marlet kom ik in 1874 ook tegen als Uitgever / hoofdredacteur van een Landbouwkundig Weekblad.

bij lage graanprijzen ook de koeken goedkoper zijn, dat men met 't voeren van korensoorten (rogge, gerst, tarwe) in de regel te veel koolhydraten en vetten geeft in verhouding tot eiwit, dat de uitkomsten van sterk koren voeren uitstekend kunnen zijn in den eersten korten tijd, doch op den duur slecht.

Men dwingt de koeien te veel tot vetgroei en merkt de invloed van 't sterkere voeren niet genoeg in de emmer. Bij slecht gewonnen koren daarentegen verliest 't graan als veevoer niet zoveel waarde als voor andere doeleinden.

Van de stoffen, die men wil aankopen, doet men heel verstandig, die uit te sluiten, welke een nadelige invloed uitoefenen, zoals raapkoek, die voor jong vee goed moge zijn, op de melksmaak, vooral wanneer hij warm geweekt wordt gevoederd, nadelig werkt; verder katoenpit-tenkoek en meel nooit anders te kopen dan onder behoorlijke garantie, wijl de wijze van behandeling van zaad en koek zo verschillend is (o.a. bij Egyptisch en Amerikaans; ('t laatste is 't beste), dat men nooit zeker is, goede waar te krijgen, en slechte waar schadelijk voor de gezondheid van 't vee en voor de kwaliteit van de melk is.

Ingekuild voer geeft men niet te veel, men houdt het verre van de stal, vooral tijdens 't melken, omdat de reuk en smaak zich aan de melk meedeelt, wanneer het tijdens 't melken in de stal aanwezig is. Alleen dan, zegt Spr., gaat men tot inkuilen over, wanneer 't weer niet toelaat te hooien, wanneer men gewassen heeft, die voor hooien niet geschikt zijn, of wanneer men in tijden van voedernood van stoffen, die anders als waardeloos blijven liggen, een tamelijk goed voer wil maken.

Wat de verpleging betreft, werd gewezen op 't goed schoonhouden en reinigen van de huid, opdat deze al zijne functiën goed kan verrichten; op de ruimte van de stal, opdat de dieren niet alleen vrij kunnen staan, maar ook liggen; op 't doelmatig melken, waaronder wordt verstaan een goed uitmelken, een zachte omgang (ook in 't algemeen) en een hoge mate van zindelijkheid. Het wassen van de nier en van de handen voor 't melken wordt als wezenlijk nodig, en niet als een ziekelijke overdrijving, aanbevolen. De stal dient zo warm te zijn, dat wij, er inkomende niet zeggen: „'t is te warm,” noch: „'t is te koud,” en de lucht moet behoorlijk ververst kunnen worden.

Vunzige stallen maken de dieren lusteloos en traag, evenals te warme stallen; de levenswerkzaamheid en daarmee 't voortbrengend vermogen gaat achteruit. Bij een te koude stal wordt ons de voeding te duur, daar wij 't nodige voedsel toe moeten dienen om in 't gebrek aan warmte tegemoet te komen.

In de pauze kwam onder meer het gesprek op 't *systeem Bertels*. De Spr., aangezocht om hierover zijne mening te zeggen, beweerde, dat er van een systeem Bertels eigenlijk geen sprake kon zijn, daar de kleine wijzigingen in 't oude systeem er geen recht toe gaven. Hij bleef volhouden, wat hij in zijn rede gezegd had, dat 't dwaasheid zou zijn, daar te persen, waar men hooien kan, wijl het persvoer ongeveer de helft aan droge stof verliest en ook in andere opzichten zeer achteruit gaat, dat de koek er niet bij in zit, blijkens de eigen overtuiging van den heer Bertels, die erkend heeft, krachtvoer bij te voeren, doch dat de heer Bertels de verdienste heeft, het oude systeem van voederbewaren met enkele wijzigingen weer opgewarmd te hebben, dat dit evenwel het doel van de heer Bertels niet zal zijn geweest, maar wel om uit de lichtgelovigheid van de landbouwers munt te slaan, want iemand, die 't wel meent met de landbouwer, zal aan boeren, die honger en angst hebben, geen boekje van weinige pagina's verkopen voor een daalder, en andere dingen meer: dat is niet menselijk.

Na de pauze behandelde Spr. de voeding en verpleging van onze varkens.
[niet overgenomen]

Spr. besloot zijne rede met een lofrede op de Landbouwcursussen, die van rijkswege in vele gemeenten worden opgericht. Hierdoor, zegt Spr., zal 't peil van ontwikkeling van de landbouwende stand verhoogd worden; de cursussen geven veel.

Door de geregelde lessen zijn de onderwijzers in staat een goeden grondslag te leggen, 't geen oneindig meer waard is, dan 't aanhoren van enkele lezingen. Over een 20 tal jaren, zegt Spr. zullen, wanneer 't onderwijs zo doorgaat, lezingen als deze niet meer nodig zijn, omdat ieder dan voor zich zelf op de hoogte van de meeste zaken is, of de kennis bezit om zich op de hoogte te stellen.

Hij maakt nog een vergelijking tussen de school te Wageningen en de cursussen ten platte lande, waarbij de vergelijking, wat 't praktisch nut betreft, ten gunste van de wintercursussen uitvalt. Men blijft in zijn omgeving, men blijft in zijn praktijk en wat 't voornaamste is, men wordt niet van een degelijke boer gemaakt tot een heer, waarvoor op een school als te Wageningen zo groot gevaar bestaat. Kon Spr. kiezen tussen: „Alle gemeenten een Landbouwcursus en Wageningen weg, of „omgekeerd,” in 't ware belang van de Landbouw zou hij 't eerste als 't beste deel nemen.

Hij feliciteert dan ook de Gemeente alhier met 't bezit van zulk een cursus en hoopt, dat velen en vooral vele oudere het nut er van zullen inzien, en hun zonen, de toekomstige landbouwers, zullen aansporen hem te bezoeken opdat ze later, wanneer ze de zware strijd met het leven zullen hebben te voeren, met meer kennis en waarschijnlijk met meer succes die durven ondernemen en ten einde strijden.

INGEZONDEN – I

Geen aankoop particuliere zuivelfabriek Doesburg

Aan de Redactie!

Indien de geruchten waarheid bevatten, zijn door enkele landhouders uit de gemeente Hummelo & Keppel met de eigenaar van een particuliere zuivelfabriek te Doesburg besprekingen gevoerd met de bedoeling deze inrichting te kopen en alsdan coöperatief te exploiteren.

Het komt mij voor, dat deze pogingen uit een oogpunt van algemeen belang geen ondersteuning verdienen.

Al moge de ligging aan een bevaarbare rivier wenselijk zijn; door de oprichting der fabrieken te Angerlo en Steenderen moet de voornaamste aanvoer van welk voor een fabriek te Doesburg uit de gemeente Hummelo & Keppel worden verwacht en als axioma mag bij de daarstelling ener coöperatieve zuivelinrichting wel worden aangenomen, dat deze zoveel mogelijk in het centrum der leveranciers van de benodigde grondstof wordt opgericht, om redenen welke genoegzaam bekend zijn.

Welnu, hoe langer hoe meer zal de boterbereiding der boerderijen naar goed ingerichte fabrieken worden overgebracht. Vrees voor te weinig is m. i. geheel ongegrond, daar in de eerste plaats een voldoende getal koeien aanwezig is en overal waar zuivelfabrieken zijn verzezen de aanvoer verre de verwachting heeft overtroffen.

Daarom voor Hummelo & Keppel geen coöperatieve fabriek te Doesburg, die in de toekomst zou blijken een onding te zijn; maar getracht in het midden der Gemeente een inrichting in het leven te roepen, welke de toets van wetenschap en praktijk kan dóórstaan, met medewerking van onzen kundigen zuivel-consulent Hijlkema,

Onder beleefde dankzegging voor de plaatsing,
EEN LANDBOUWER.

Hummelo & Keppel, 14 Juni.

INGEZONDEN – II

Wel aankoop particuliere zuivelfabriek Doesburg

Aan de Redactie!

Een landbouwer uit Hummelo & Keppel meent, dat de pogingen aangewend om de particuliere zuivelfabriek te Doesburg over te nemen, met de bedoeling deze alsdan coöperatief te exploiteren, uit een oogpunt van algemeen belang geen ondersteuning verdienen.

Moge het waar zijn, dat de ligging ener fabriek in het centrum gewenst is voor de aanvoer van melk; toch is het hoofddoel om de fabriek op de meest voordelige wijze te exploiteren voor de melkleveranciers.

Overal verrijzen boterfabrieken, doch behalve het maken van goede boter is ook een voordelige afzet, een grote factor voor de levensvatbaarheid ener fabriek.

Juist door de oprichting der fabrieken te Angerlo en te Steenderen en een blijven voortbestaan van de particuliere fabriek te Doesburg is de mogelijkheid niet uitgesloten, dat een op te richten fabriek in het midden der gemeente Hummelo & Keppel op de duur geen voldoende melk zou kunnen verwerken, vooral wanneer de fabriek te Steenderen goede resultaten afwerpt.

Door het exploiteren van de fabriek te Doesburg, wanneer deze voor meer te verwerken melk wordt ingericht en voorzien wordt van een koelmachine, zou juist de gunstige ligging een aanleiding zijn, dat ook de landbouwers in De Weerd, Ellecom, Steeg en Rheden hun melk aan die fabriek zullen zenden, terwijl voor een zeer goeden boterafzet de nodige waarborgen kunnen worden verkregen.

Aan de kundige zuivelconsulent de heer Hylkema is reeds door een voorlopige commissie opgedragen een onderzoek naar een en ander in te stellen. Aan hem het vertrouwen gegeven om in deze de landbouwers in te lichten wat werkelijk in hun belang zal zijn. Een zaakkundig onderzoek is beter dan alle verdere beschouwingen.

Onder dankzegging voor de plaatsing.
EEN LANDBOUWER UIT DREPT.
Drempt, 22 Juni 1899.

1900

1900-01-27

In stukje over goede resultaten eierverkoopvereniging, iets over mislukken van pogingen voor eigen boterfabriek10 jaar geleden!

De Graafschap bode 1900-01-27

HUMMELO & KEPPEL.

— Naar aanleiding van de alhier bestaande afd. „Drempt-Keppel” der Nederl. Coöp. Eierenverkoopvereniging,

..... eierverkoopver deed het goed.....

Laat het met de eierencoöperatie toch niet gaan als met een op te richten **boterfabriek**; telkens vergaderen, wanneer de tijd geschikt is niet doorzetten, en ten slotte zijne producten naar eene andere gemeente zenden, om ze daar te laten bewerken en daar een gedeelte der voordeelen op te laten strijken, terwijl de landbouwers, wanneer zij op tijd de handen uit den mouw gestoken en samengespannen hadden, gelijk dit in de omliggende plaatsen is geschied, zij ook zelf de voordeelen hadden kunnen genieten.

Wanneer men voor ongeveer 10 jaren geleden had doorgezet, zou men thans een coöp. **boterfabriek** reeds geheel vrij van schuld gehad hebben.

Toen zag men hoofdzakelijk op tegen de verbintenis van 30 jaren. Nu kan men zich overtuigen hoe noodig dit is, want had men zich aan den eierenbond voor b.v. 5 jaar in plaats van voor 1 jaar moeten verbinden, dan had er door den zuren appel heen gebeten moeten worden en zou ook elk lid hebben medegewerkt om de zaak te doen bloeien, terwijl het bestuur nu telkens met ontduikingen van 't reglement te kampen had.

Laat ons het spreekwoord: „Eendracht maakt macht” niet vergeten. Onze Transvaalsche bloedverwanten geven ons een schitterend voorbeeld.

1907

De Graafschap bode 1907-02-09

HUMMELO.

— Tot de ingezetenen van de gemeente Hummelo en Keppel is eene oproeping gericht aan de belangstellenden in de oprichting eener coöperatieve zuivelfabriek, waarin deze worden uitgenoodigd tot het bijwonen eener vergadering, welke gehouden zal worden op heden (Zaterdag) namiddag te 2 uur in het hotel de Carper van den heer W. Hupkes.

De Graafschap bode 1907-02-13

Vergadering oprichtingsplan voor eigen Zuivelfabriek

Komt een commissie.....

HUMMELO.- Zaterdagmiddag j.l. had in het hotel „De Carper” de aangekondigde vergadering plaats van belanghebbenden in de oprichting van een zuivelfabriek op coöperatieve grondslag in deze gemeente.

Ongeveer 40 personen, voornamelijk uit Hummelo en voor een klein gedeelte uit Hoog-Keppel en Drempt, hadden aan de oproeping gevolg gegeven.

De vergadering werd op verzoek der voorlopige commissie geopend door de burgemeester, de heer Vrijland, die er op wees, dat **reeds in 1888** hier ter plaatse een bijeenkomst plaats had met het doel een zuivelfabriek op te richten, maar dat het toen bij een bespreking was gebleven, zonder dat deze enig praktisch resultaat had opgeleverd; hij hoopte dat thans meer succes zou worden bereikt en verzocht de heer Tenkink de leiding der vergadering over te nemen en het doel der bijeenkomst uiteen te zetten.

Daar het bij de discussies bleek, dat verschillende aanwezigen reeds leverancier en aandeelhouder zijn van de zuivelfabriek te Steenderen en men niet volkomen op de hoogte van de voorwaarden was, verbonden aan de onttrekking aan die fabriek, werd een commissie van negen personen benoemd, om hieromtrent een onderzoek in te stellen en in een volgende vergadering hierover rapport uit te brengen.

1914

De Graafschap Bode 1914-05-08

INGEZONDEN – I

Waarom *géén* Coöp. Zuivelfabriek in Hoog-Keppel ?

Geachte Redactie.

U verplicht ons zeer met opname van het volgende:

Veehouders in Hummelo en Keppel,

Gedurende de laatste dagen is er een beweging gaande in de gemeente Hummelo en Keppel, tot inrichting van een coöperatieve zuivelfabriek te Hoog-Keppel. Velen wekt dit grote verbazing en geen wonder.

Reeds een vijftiental jaren werkt de coöperatieve zuivelfabriek te Steenderen

Opgericht en gesteund door vele boeren uit de gemeente Hummelo en Keppel, heeft deze fabriek thans een zeer grote omvang genomen, zodanig zelfs, dat na herhaalde uitbreidingen thans een vergroting moet plaats hebben, die naar men zegt 40.000 gld. moet kosten.

De fabriek is steeds keurig beheerd en bestuurd en heeft gunstige resultaten afgeworpen. Naar we zijn ingelicht verwerkt ze de melk van ongeveer 3000 koeien. De schuld is geheel afgelost, dus de coöperatie beschikt over een vrije fabriek. Voor een dergelijke fabriek betekent het weinig of ze weer 40.000 gld. schuld maakt. De zaak is immers gevestigd, relatien zijn verkregen en ongemerkt zal een nieuwe schuld weer worden afgelost.

Een nieuwe fabriek in Hoog-Keppel komt te staan voor een schuldenlast van 70.000 gld. (als we goed zijn ingelicht), inderdaad zeer bezwarend voor een nieuwe zaak, die hare relatien moet zoeken in om periode van grote concurrentie en waarvan de toekomst niet is te voorspellen. Of het bestuur en het beheer goed zal zijn, of zich tussen de leden onderling geen verwikkelingen zullen voordoen, waarvan afgunst, religie, politiek, dikwerf de oorzaken zijn, alles ligt in het duister. Een vergelijk reeds van de eventuele melkprijzen geeft te denken.

Ook al verliest de fabriek te Steenderen de melk van Hummelo en Keppel, ze blijft groter dan de nieuwe fabriek ooit kan worden. De fabriek in Steenderen heeft geen schuld, die nieuwe fabriek heeft grote schuld. Steenderen zal steeds veel meer kunnen uitbetalen en dat alleen reeds is genoeg om de gemoederen in werking te brengen.

Maar er is meer. De veehouders in Hummelo en Keppel, die jarenlang de melk naar Steenderen gezonden hebben, dus door hun melkleverantie hebben bijgedragen tot delging² der schuld, zij doen nu vrijwillig afstand van de fabriek, die met de zaak inbegrepen, een grote waarde vertegenwoordigt. Inderdaad een mooi cadeautje voor de boeren die aan Steenderen verbonden blijven. Zij aanvaarden dat geschenk natuurlijk dankbaar, zullen wel in hun vuistje lachen en kunnen de toekomst gerust tegemoet gaan, verzekerd als zij zijn, dat hun grote, vrije fabriek prachtig zal uitbetalen.

Veehouders in Hummelo en Keppel, bedenkt u goed voor ge tekent op de lijst. Blijf bij uw coöperatie in Steenderen waar ge mede-eigenaar van zijt, omdat ge de fabriek mee hebt afbetaald. Verbouw uw fabriek als het nodig is, al moet dat ook 40.000 gld. kosten. Die kosten worden gedragen door de gehele vereening (niet alleen door de leden uit Hummelo en Kep-

2 Cursief en onderstreept oorspronkelijk in tekst met s p a t i e tussen letters (ZHN.)

pel) en die schuld wordt zonder dat gij het merkt, afgelost. Over zulk een reusachtige hoeveelheid melk in een bestaande, goed renderende zaak is 40.000 gld. niets, vergeleken bij 70.000 gld. in een nieuwe fabriek die aan alle kanten door concurrentie wordt bestookt. Ge doet dan geen afstand van uw bezit, waagt totaal niets en ge zijt zeker veel meer voor uw melk te ontvangen, dan als ge een nieuwe fabriek bouwt. Een *eigen* fabriek in *eigen* gemeente, moet ge laten varen, dat betekent voor u grote geldelijke nadelen.

Voor tien jaren terug had dat motief reden van bestaan, maar nu ge mede-eigenaar zijt van een flinke fabriek is dat motief van onwaarde geworden, wilt ge verschoond blijven van financiële schade.

Mijnheer de redacteur, onzen dank voor uw welwillendheid, waarvan we zoo g~e gebruik maakten.

Hoogachtend,
ABONNE.

De Graafschap Bode 1914-05-12

INGEZONDEN – II

Waarom *wél* een Coöp. Zuivelfabriek in Hoog-Keppel ?

Geachte Redactie!

In het No. van 8 Mei komt eene beschouwing voor van de pogingen die in de Gem. Hummelo en Keppel worden gedaan tot daarstellen eener Coöp. Zuivelfabriek te Hoog-Keppel.

Waarom wenst men dit?

Omdat het leveren aan de fabriek te Steenderen niet genoegzaam bevredigt.

Over het zenden der melk van sommige verkopers naar een particuliere fabriek in de nabijheid zal ik niet spreken.³

Als oorzaken mag men noemen, dat de fabriek niet meer is ingericht om de hoeveelheid melk van ruim 2500 koeien naar behoren te kunnen verwerken, waarvoor een verbouwing noodzakelijk wordt. De afstand der inrichting is mede een bezwaar. Het kan toch niet worden ontkend, dat het voor een bedrijf van enorm belang is, wanneer men zijn afgeroomde melk *vroeg* en op gezette tijden terug ontvangt.

Met het oog op de fokkerij en de geregelde gang der werkzaamheden op de boerderij is dit niet gering te achten:

De bewering dat een nieuwe fabriek f70.000 zou kosten is eenvoudig onwaar, dat weten de landbouwers ook wel en misschien de abonné nog beter:

Als vaststaand mag verder worden aangenomen, dat wanneer een nieuwe fabriek wordt gesticht, in Steenderen geen verbouwing behoeft te geschieden.

Het moge nu worden herinnerd, hoe voor ettelijke jaren door een hoogst geacht ingezetene dezer gemeente, den H. W. Geb. Heer Jhr. van Schuylenburg, toen er sprake was van oprichting eener zuivelfabriek, gratis een uitstekend terrein werd aangeboden, benevens het benodigde kapitaal op uiterst billijke voorwaarden, begrijpende dat hier grote belangen voor de landbouw op het spel stonden.

De landbouwers evenwel waren destijds met de fabrieksmatige zuivelbereiding niet bekend, daar men geen ervaring had en durfde het nobele aanbod niet te aanvaarden, maar thans, men

3 Bedoeld wordt particulier zuivelfabriek in Doesburg. Deze sluit als de *Hummelo-Keppel* begint. (ZHN.)

betreurt algemeen toen niet op de zaak te zijn ingegaan en grijpt de gelegenheid nu er wederom van oprichting sprake is met graagte aan.

Reeds is de melk van ruim 1200 koelen toegezegd en nog komen er dagelijks nieuwe toezeggingen.

Dat getal zal steeds klimmen en met enigen tijd nu zoveel woeste gronden en bossen en welige wei- of bouwlanden worden herschapen, de 2000 overschrijden.

Al moet nu zulk een fabriek f 35.000 kosten, gebouwd in het centrum der gemeente, waarvoor de landbouwers vroegtijdig hun melk zullen terugontvangen, zal deze een zegen worden.

De gemeente mag het zich houden gezegd, dat wanneer in Steenderen de fabriek wordt verbouwd, men zedelijk is gebonden om in ettelijke jaren van geen daarstelling eener fabriek in Hoog-Keppel te denken.

Vrees voor verwikkeling in een bestuur is niet te verwachten, dat is een insinuatie door niets gemotiveerd.

Evenals in Steenderen, waar de bestuursleden drie verschillende gemeenten vertegenwoordigen, waardig en zonder gekibbel hun taak vervullen, zal ook eenmaal in onze gemeente het Bestuur, samengesteld uit mannen, die wars zijn van afgunst en kleinzielig gedoe, de belangen der fabriek in het rechte spoor weten te houden.

De goede harmonie der inwoners is bekend, en vooral op het gebied der fabrieksmatige zuivelbereiding.

Voor de Voorlopige Commissie is het te wenschen dat ze in 't opsporen van een doelmatig terrein op steun en krachtige medewerking moge kennen rekenen, daar dit van overwegend belang is.

Geachte redactie, mijn vriendelijke dank voor de opname.

Hoogachtend,

Uw abonnee B.

De Graafschap Bode 1914-05-22

INGEZONDEN -3.

Stoom-Zuivelfabriek te Hoog-Keppel.

Geachte Redactie!

Mag ik nog eens gebruik maken van uw veelgelezen blad? U verplicht mij daarmee zeer.

Mijn vorig ingezonden stuk trok blijkbaar belangstelling althans twee personen gevoelden de noodzakelijkheid tegen te schrijven. Ze noemden mijn schrijven vreesaanjagend, bepleitten de oprichting van een nieuwe fabriek zonder mijne gegevens te weerleggen. Daarom mag ik aan nemen dat zij erkennen dat er wel degelijk groote bezwaren bestaan.

Onderwijl vordert de Coöperatie. Men zegt 1200 koeien zijn ingetekend.

De tijd zal leeren hoeveel van die 1200 op de echte lijst komen te staan. Velen zullen, nu de grootste geestdrift er uit is, zich nog wel eens bedenken.

Steenderen bevredigt niet genoegzaam, schrijft abonné B.

Ik stel abonné B. de vraag:

Wanneer in Steenderen 40 mille verbouwd is, dubbele melkweging en meer ontroomers aangebracht zijn, zoodat de melkbewerking veel vlugger geschiedt, zou dan de ondermelk voor H. en K. en Drempt niet veel eerder terug gezonden kunnen worden?

Veelal ligt de schuld aan de melkvervoerders. Een voorbeeld van de laatste dagen, dat een

melkrijder tweemaal de melk liet staan, zonder zich er over te bekommeren, bewijst dat het melkvervoer niet goed in orde is. Men houdt met de aanbesteding te veel vast aan de laagste inschrijvers.

Dat zijn allemaal zaken, waar de vertegenwoordigers uit H. en K. verandering in kunnen brengen.

De bezwaren reeds door mij genoemd, zijn en blijven er. Waar is de eendracht, die zoo nodig is voor een nieuwe vereniging?

Ziet eens naar de verwijdering tusschen Hummelo en Keppel, die van oudsher dateert.

Ziet eens naar Drempt waar Protestanten en Katholieken op 2 verschillende plaatsen en dagen het Juliaantjefeest vieren.

Wat hebben H. en K. en Dr. gezamenlijk tot stand kunnen brengen?

Mij niets bekend.

Veehouders, mijn laatste waarschuwing. Blijft bij de door u afbetaalde grote zaak in Steenderen; een zaak die een kapitaal vertegenwoordigt met al hare relaties. Ge behoeft dan niet weer voor een leven te verbinden en zijt zeker van goede melkprijzen.

Laat uw protesten luid hooren wanneer de belangen in H. en K. achteruit worden gesteld.

Men kan u een nieuwe vereeniging wel mooi voorpraten, maar bedenkt:

Beter één vogel in de hand dan tien in de lucht.

Redactie, mijn beste dank voor uwe welwillendheid.

Hoogachtend:

ABONNE.

De Graafschap Bode 1914-05-22

INGEZONDEN – 4.

Stoom-Zuivelfabriek te Hoog-Keppel.

De Geld. Roomb. fabriek zond aan melkleveranciers in de Gem, Hummelo en Keppel eene circulaire, waarvan de strekking is de toetreding tot eene nieuwe Coöp. Zuivelfabriek te H.-Keppel te ontraden.

Ze schrijft :

Indien ge bedenkt, dat een nieuwe coöperatie, die voor groote schuldenlast komt te staan, nooit zal kunnen betalen, wat het veel grootere Steenderen betaalt en waarop onze melkprijs gebaseerd is, enz.

Een nieuwe coöperatie moet zeker eene leening sluiten, maar is dat een bezwaar voor plm. 400 leden, die terstond de melk zullen leveren van 1200 koeien op de meest gunstige voorwaarden?

En nu de betaling.

Als ik nu zeg, dat de fabriek in Doesburg beslist eene kleine fabriek is, die trots hare kleinheid, hetzij vrijwillig of gedwongen, maar er toch wèl bij vaart, een hooger prijs betaalt dan het veel grootere Steenderen.

De fabriek in Angerlo met 810 koeien keerde over 1913 per 100 K.G, melk *f* 4,23 uit, terwijl Steenderen met 2699 koeien *f* 4,20 betaaldt eveneens voor 100 K.G.

Wat blijft er nu over van eene bewering? Immers niets, ze is een groote boeman. Het is zoo juist gezegd in een der artikelen, dat het op een boerderij van enorm groot belang is, de melk op korten afstand kan worden vervoerd en geregeld en vroegtijdig terugkomt. De melk lijdt door een lang vervoer, hetgeen voor de verdere verwerking schadelijk is.

De gemeente H.-Keppel bezit een prachtig aantal grintwegen, die het vervoer op niet geringe wijze vergemakkelijken en goedkooper doen worden. Hierbij nog eens gezegd, wanneer de landbouwers thans niet bouwen, ze in geen 50 jaren aan daarstelling mogen denken, daar ze bij verbouwing in Steenderen daarvoor het zedelijk recht hebben verpand. Steenderen zal een groote fabriek blijven, dat wordt volstrekt niet misgund, maar zou in Hoog-Keppel, bestuurd door een kranig Directeur, geen bloeiende fabriek kunnen ontstaan? De gemeente is gedwongen, gedreven door hare eigen belangen, te besluiten.

Dan nog de persoonlijke inzichten, die steeds zouden verschillen.

Als oud-ingezetene dezer gemeente is mij dit nooit gebleken en het mag worden gezegd, dat het hoogst unfair is zodanig te insinueren.

Het zou mij te ver voeren om in extenso de overige nietszeggende dingen in de circulaire voorkomende te beantwoorden. Ik wil nog vermelden, dat de H., W. Geb. Heeren Van Schuylenburg en Van Pallandt voor de goede zaak hunne medewerking hebben toegezegd, hetgeen met grote erkentelijkheid wordt begroet.

Belanghebbenden, blijft daarom ééndrachtig en als één man Zaterdag naar de 1ste algemene vergadering in de feesttent.

Mijnheer de Redacteur, mijn dank voor de opname.

Een belanghebbende.

Hummelo & Keppel.

De Graafschap Bode 1914-05-26

Een Zuivelfabriek voor Hummelo & Keppel

Oprichtingsvergadering

Zaterdagmiddag had in de feesttent te Hoog-Keppel een vergadering plaats, ter bespreking van de oprichting eener zuivelfabriek in de gemeente Hummelo en Keppel. De oproepingsbrief, welke voor dit doel door het voorloopig comité was rondgezonden en de advertentie in de Graafschap-Bode, bevatte de volgende agenda:

- 1e. Teekening der presentielijst.
- 2e. Bespreking over het al of niet bouwen eener fabriek.
- 3e. Benoeming van een voorloopig bestuur, dat de verdere regeling opgedragen wordt.
- 4e. Waar zal de fabriek gebouwd worden? Het aanwijzen van een geschikte plaats.

Als voorzitter fungeerde de Burgemeester van Hummelo en Keppel, de heer C. W. Vrijland, die mededeelt, dat hem door het voorloopig comité was verzocht, zich met de leiding dezer vergadering te willen belasten. Spreker wil dit met genoegen doen, overtuigd als hij is, van 't nut van een zuivelfabriek.

Punt 1 der agenda: Teekening der presentielijst was intusschen reeds afgehandeld en bleek, dat er 185 belangstellenden tegenwoordig waren.

Wat punt 2, Bespreking over het al dan niet bouwen eener fabriek betreft, hierover behoeft zoo lang niet gesproken te worden, oordeelt de voorzitter. Het groot aantal aanwezigen toch, toont voldoende aan, dat men van het nut van de oprichting eener zuivelfabriek in de gemeente Hummelo en Keppel overtuigd is. Zonder iets af te dingen op de zuivelfabriek te Steenderen, moet de voorzitter toch mededeelen, dat het werk in die fabriek over den kop loopt. Er wordt te veel melk aangevoerd en men zou tot verbouwing moeten overgaan.

De heer Mulder gelooft, dat het bouwen eener fabriek in het belang der gemeente is. De fabriek te Steenderen is te klein. De melk lijdt door 't lange vervoer en komt dikwijls zuur en half bedorven te Steenderen aan. Bovendien kan men van andere fabrieken hooger prijzen krijgen. Spreker herhaalt daarom te gelooven, dat het bezitten van een eigen fabriek voor de gemeente voordeelig is. (Applaus).

Hierna kwam punt 3 der agenda: Benoeming van een voorloopig bestuur, dat de verdere regeling opgedragen wordt, ter sprake.

De voorzitter meent, dat het 't beste is, om het voorloopig bestuur uit te maken, 5 leden te kiezen. Mocht men echter aan 7 leden de voorkeur geven, dan gelieve men dit te zeggen.

Geen der aanwezigen verklaarde zich evenwel voor de benoeming van 7 leden. Daar nu, als de verkiezing op de gewone wijze plaats zou hebben, n.l. bij volstreckte meerderheid van stemmen, 2e vrije stemming en herstemming, dit met het oog op de vele uit te brengen stemmen veel te veel tijd in beslag zou nemen, stelde de voorzitter voor om de vijf personen, die van de uitgebrachte stemmen het grootste aantal op zich vereenigden, als de benoemden te beschouwen.

De heer Wunderink stelt voor om uit Drempt 2, uit Hummelo 2 en uit H.- en L. Keppel te zamen 1 bestuurslid te kiezen.

De heer Smit wil de stemming op de gewone wijze doen plaats hebben.

De heer Hissink wil, dat er ook Katholieken en niet alleen Protestanten zitting in het voorloopig bestuur zullen nemen.⁴

De voorzitter is van meening dat iemands godsdienstige overtuiging hiermee niet te maken heeft.

De heer Starink wenscht een andere verdeling van de leden van het voorloopig bestuur dan de heer Wunderink

De heer Berendsen stelt voor, om het voorloopig comité bij acclamatie tot voorloopig bestuur te benoemen.

De voorzitter gelooft niet dat dit de beste manier is en ook het meerendeel van de aanwezigen is vóór 't houden van een stemming. De voorzitter benoemde daarop de heeren Smit en Koenders tot leden van het stembureau en met het oog op de vele ingekomen briefjes, vervolgens nog een 2e stembureau, bestaande uit de heeren Markvoort en Geerlings. Tot voorzitter van het 1e stembureau werd benoemd de heer Tenkink en van het 2e stembureau de heer Mulder.

Bij de nu volgende stemming verkregen de heeren D. J. Besselink 72, J. Oosterink 137, G. Tenkink 175, G. H. Smit 32, Koenders 174, H. Smit 121, M. G. Teerink 7, J. W. Geerlings 43, G. Kets 12, H. Westerveld 6, Starink 54, C. W. Vrijland 75, Mulder 55, Berendsen 6, Jolink 3, R. Th. Gerritsen 2 en de heeren G. Wunderink, Noij, Hakfoort, Mark voort, S. J. Geerlings,

4 Onderstreping ZHN.

Drost, E. Jansen en Ditzel ieder 1 stem. De vijf personen, waarop de meeste stemmen waren uitgebracht waren de heeren Joh. Oosterink, G. J. Tenkink, Koenders, H. Smit en C. W. Vrijland, welke heeren dus overeenkomstig 't voorstel van den voorzitter, 't welk de vergadering had goedgekeurd, tot leden van het voorloopig bestuur zijn benoemd.

De heeren Joh. Oosterink, Koenders en H. Smit verklaren op de vraag van den voorzitter of ze hun benoeming aannemen, zich daartoe bereid. De heer Tenkink had gehoopt, dat in zijn plaats een ander was gekozen. Spreker is nog bestuurslid der zuivelfabriek te Steenderen en 't gaat niet om van beide bestuurslid te zijn.

De voorzitter begrijpt dit wel, maar de heer Tenkink moet alsdan trachten van Steenderen af te komen. Men zou hem niet gaarne als lid van het bestuur van de op te richten fabriek alhier willen missen.

De heer D. Besselink vindt, dat de heer Tenkink, die alles wat de oprichting eener zuivelfabriek aangaat alhier op touw heeft gezet, zich niet moet onttrekken.

De voorzitter zegt, dat alles in Steenderen eerst moet afgewikkeld worden, maar is ook van oordeel, dat de heer Tenkink de aangewezen man is om als lid van het bestuur op te treden. Hierop verklaart de heer Tenkink, dat hij zijn benoeming tot lid van het bestuur voorloopig aanneemt.

Wat hem zelf aangaat, deelt de voorzitter mede, dat hij wel bereid is om mede te werken, doch niet als Bestuurslid. Spreker raadt daarom aan om den persoon, die na hem het grootste aantal stemmen heeft verkregen, in zijn plaats te benoemen. Dit is de heer D. Besselink.

De heer Besselink zou liever willen, dat de persoon, die na hem 't grootste aantal stemmen heeft verkregen, bestuurslid werd en vraagt wie dit is.

De voorzitter antwoordt: „De heer J. W. Geerligs met 43 stemmen.” Na eenige besprekingen neemt de heer Besselink zijn benoeming echter aan.

De voorzitter stelt vervolgens voor, om den heer J. W. Geerligs aan te wijzen om het voorloopig bestuur als secretaris bij te staan en vraagt of deze dit aanneemt. De heer Geerligs is daartoe bereid. (Applaus).

De heer Westerveld stelt voor om den heer C. W. Vrijland tot adviseerend bestuurslid te benoemen. De heer Vrijland is daartoe bereid, voor zoover dit in zijn vermogen is.

Hierna deelt de voorzitter mede, dat het voorloopig bestuur moet gemachtigd worden om plannen te ontwerpen, over terrein te onderhandelen, de nieuwste fabrieken te bezoeken, enz. Aan een en ander zijn kosten verbonden. Spreker vraagt daarom, of zij, die de melk van 1200 koeien hebben toegezegd, nu ook bereid zijn om deze kosten te dragen. Een luid applaus was het bevestigend antwoord.

De voorzitter: „Dan kan het voorloopig bestuur voortwerken,”

Hierna kwam aan de orde punt 4 der agenda: Waar zal de fabriek gebouwd worden? Het aanwijzen van een geschikte plaats.

De beantwoording van de vraag waar of de fabriek zal gebouwd worden is niet mogelijk, zegt de voorzitter. Hem is door het voorloopig comité gevraagd om met Baron v. Pallandt v. Rozendaal daarover te correspondeeren en dit heeft spreker ook gedaan, maar tot een resultaat is men nog niet gekomen. Jhr. v. Schuylenburg heeft een stuk grond aangeboden, maar dit is ½ H.A. groot en dit is volgens 't oordeel van den voorzitter te klein. „Neemt geen te klein perceel, neemt een perceel van 1 H.A.,” raadt spreker aan, „want behalve de fabriek, dient er ook

nog de woning van den Directeur op gebouwd te worden.”

Uit het voorgaande volgt van zelf, dat de aanwijzing van een geschikte plaats ook niet kan geschieden. Er zijn misschien nog wel meer heeren die grond willen afstaan, denkt de voorzitter. De heer Mulder is het met den voorzitter eens. Spreker wijst vervolgens op de onduidelijkheid van een ingezonden stuk in de Graafschap-Bode, onderteekend door „een belanghebbende”, waarin staat de gemeente H. Keppel. Een gemeente H. Keppel kent spreker niet, wel een gemeente Hummelo en Keppel.

De heer G. H. Smit antwoordt, dat met H. Keppel bedoeld wordt Hoog Keppel. De heer Mulder is van oordeel dat dit Humelo en Keppel beteekent. Spreker vraagt waarom de fabriek juist te Hoog Keppel zou moeten staan, dit moet de vergadering uitmaken.

De heer Smit herhaalt, dat niet Hummelo en Keppel, maar Hoog Keppel in het ingezonden stuk bedoeld wordt.

De heer Starink begrijpt niet, waarom de fabriek juist te Hoog Keppel zou moeten worden gebouwd. De ingezetenen van Drempt en ook van Hummelo, althans vele, kunnen net zoo goed de melk naar Steenderen brengen.

De heer Smit antwoordt, dat belanghebbenden op de lijsten voor Hoog Keppel getekend hebben. Laat men nu eendrachtig blijven en zich daaraan houden.

De heer D. Besselink zou 't wel goed vinden dat de fabriek in de richting van Priesterinkhof kwam te staan.

De voorzitter raadt aan, om nu niet te veel over de plaats waar de fabriek zou komen te staan, te spreken, maar de bemoeiingen van het voorlopig bestuur eerst eens afwachten. Verondersteld echter dat de fabriek eens niet te Hoog-Keppel kwam te staan, laat men zich dan niet direct afscheiden. Laten we niet twisten, maar samenwerken, en het resultaat van de onderhandelingen van het voorlopig bestuur met de grondeigenaren afwachten.

De heer Kets (Drempt) hoopt, dat het voorloopig -bestuur spoed met de onderhandelingen zal maken.

De heer Tenkink zegt dit namens het voorlopig bestuur toe.

De voorzitter bedankt namens het voorlopig comité de aanwezigen voor hun trouwe opkomst en hoopt, dat er een goede samenwerking zal blijven bestaan. In dat geval zal de zuivelfabriek er ongetwijfeld komen.

Hierna werd de vergadering gesloten.

De Graafschap Bode 1914-09-04

HOOG-KEPPEL.

— Ruim een 100-tal landbouwers hadden Dinsdagnamiddag weder gehoor gegeven aan den oproep van de voorloopige commissie tot oprichting eener **Zuivelfabriek** in de gemeente **Hummelo** en Keppel. Nadat de heer C. W. Vrijland, burgemeester, deze vergadering met een inleidend woord had geopend en de heer Hijkema, Rijkszuivelconsulent, een en ander nader had toegelicht, werd met algemeene stemmen besloten de op te richten boterfabriek bij het Hoog-Keppelsche Ven te bouwen. Vervolgens werden de statuten vastgesteld, het huishoudelijk reglement behandeld, de geldmiddelen besproken en het verhandelde in de vorige vergadering gelezen, waarna de voorzitter de vergadering sloot.

De Graafschap Bode 1914-10-23

HUMMELO.

— 22 Oct. Het Bestuur der op te richten coöperatieve **Zuivelfabriek** in deze gemeente heeft in een paar vakbladen eene oproeping geplaatst voor Directeuren aan genoemde fabriek.

Het blijkt dan ook in dezen tak van dienst de markt overvoerd is, want niet minder dan 46 (zegge zes en veertig) sollicitanten hebben zich voor deze betrekking aangemeld.

DGB 1914-12-08 Directeur werd G. Dokter (?).

Hij werd in 1926 dir. van de CZ. Steenderen – (zie DGB. 1926-04-03)

De Graafschap Bode 1914-12-08

STEENDEREN.

— De heer G. Dokter, vroeger assistent aan de **boterfabriek** alhier, thans directeur te Vrijhoeven-Capelle, is benoemd tot directeur der nieuwe **boterfabriek** te Hummelo en Keppel.

1915

De Graafschap Bode 1915-01-26

HUMMELO.

— De heer B. Smeenk, centrifugist aan de **boterfabriek** alhier en onlangs als zoodanig be-
noemd aan de eerlang te openen Stoom Zuiv-
elfabriek te Hoog-Keppel is bereids bevorderd
tot botermaker aan laatstgenoemde fabriek.

De Graafschap Bode 1915-02-12

HUMMELO.

— Woensdag 10 Februari vierde de heer G.
Drost zijn 25-jarig jubileum als onderwijzer aan
de dorpsschool.

Omstreeks half tien werd de jubilaris met
zijn echtgenoot in de fraai versierde school
hartelijk welkom geheeten

..... De corporatie's herdachten even-
eens wat de heer Drost op maatschappelijk ge-
bied gepresteerd had.

Het bestuur der onderafd. v. d. G. O. M.
v. L. vereerde hem in vereeniging met 't bestuur
van 't Paardenfonds een luxe inktstel met cor-
respondentiehouder en vloeiblok en een koperen
schemerlamp, terwijl 't bestuur en de Commis-
sarissen van de pas opgerichte **boterfabriek** ook
blijk gaven van hun erkentelijkheid voor wat
hij verricht had in de tot standkoming van de
fabriek.

Moge de heer Drost, die zich zoo verdien-
stelijk heeft gemaakt voor 't algemeen belang,
nog lang gespaard blijven, is zeker de wensch
van iedere ingezetene.

DGB 1915-03-16 Lijst met melkritten

De Graafschap Bode 1915-11-16

HOOG-KEPPEL.

— In ons verslag van de algemeene ver-
gadering der coöperatieve **zuivelfabriek** te
Hoog-Keppel, voorkomende in het nummer van
Vrijdag 12 dezer, is verzuimd te vermelden,
dat de voorzitter, de heer Tenkink, ook nog
zijn hartelijken dank uitbracht aan Jhr. v.
Schuylenburch van Bommenede, voor 't aan-
bod van een mooi terrein aan den straatweg,
waarvan echter geen gebruik gemaakt werd
en voor 't kosteloos afstaan van een strook
grond, daar waar de fabriek nu staat.

In het verslag staat afgedrukt: Voor de
massa over 1916 werd door E. B. Berendsen
't hoogste bod, n.l. f 2130 gedaan. De opmerk-
zame lezer zal echter wel begrepen hebben,
dat dit moet zijn f 21.30.

De Graafschap Bode 1915-03-16

HOOG-KEPPEL.

— Uitslag van de op 13 dezer door het Be-
stuur der Coöperatieve Stoom-Zuivelfabriek „Hum-
melo en Keppel" alhier in „Het Wapen van Kep-
pel" gehouden aanbesteding van 16 melkritten.

Rit.	Ingeschreven door:	Per rit voor:
1.	„Broek", Th. Evers te Steenderen	f 1.49
2.	„Hoog-Keppel", H. J. Berendsen te Hummelo	1.50
3.	„Drempt", H. Leisink te Drempt	1.36
4.	„Drempt", B. Bloemendaal te Drempt	1.30
5.	„Laar", W. H. Evers te Hummelo	1.41
6.	Ambt-Doetinchem, „Hummelo—Laag- Keppel", G. van Kampen te Ambt- Doetinchem	1.60
7.	„Heide", L. Kuiperij te Hummelo	1.47
8.	„Loenhorst", A. Willemsen te Ambt- Doetinchem	1.69
9.	„Broek", J. Hissink te Hummelo	1.51
10.	„Drempt", B. H. ter Horst te Drempt	1.45
11.	„Drempt", G. Reulink te Drempt	1.35
12.	„Wittebrink", G. J. Oosterink te Hummelo	1.30
13.	„Hummelo—Laag-Keppel", B. Wis- sink te Ambt-Doetinchem	1.49
14.	„Drempt", D. J. Brull te Drempt	1.25
15.	„Drempt", J. Teunissen te Drempt	1.40
16.	„Drempt", A. Verheij te Drempt	1.56
Totaal		f 23.10

Hummelo-Keppel Lezing Zuivelconsulent H.B. Hylkema

15 Dec. Gisterenavond hield de heer Hylkema, Zuivelconsulent te Zutphen, voor de leden der onder-afdeling „Hummelo-Laag-Keppel” der G.O.M.v. Landbouw⁵ een lezing over: *de behandeling en de voeding van het melkvee en de behandeling der melk*.

Ruim om 40-tal landbouwers, van wie enkele uit Drempt en Eldrik, vulden de zaal van het Hotel de „Gouden Karper”.

In eene boeiende en voor een ieder bevattelijke rede zette spreker uiteen hoe het vee behandeld moet worden, vooral wat de voeding betreft, opdat de koe (een melkmachine om het zoo eens uit te drukken) een zoo groot mogelijk productie-vermogen kan ontwikkelen, zoowel wat de hoeveelheid melk, als het vetgehalte betreft. Verder wees hij op bijzondere eigenschappen van stier en koe, welke over kunnen gebracht worden op het kalf. Spreker wees hen op den weidegang, den tijd van het ruwe herfstweer en den staltijd; op de inrichting van den stal waarin lucht en licht vrije toegang moesten hebben, zonder echter tocht te veroorzaken; op de gier- en mestbewaring.

Daarna besprak ZEd. de contróle over de melk, over de samenstelling ervan (eiwit, vet, suiker en zouten). De smakelijkheid van de verschillende voedingsstoffen met hare eigenschappen, die invloed hebben kunnen op de melk (denk aan de knollenlucht). Een belangrijke factor voor goede melk noemde spreker de stalinrichting: groot verschil tusschen de ouderwetsche potstallen en de nieuwere groepstallen. Spreker kon den landbouwers niet genoeg op het hart drukken om toch vooral de melk zindelijk te bewaren en op koele plaatsen. ZEd. begon hiermede bij den uier om te eindigen bij de melkbussen.

Overal de uiterste zindelijkheid betrachten: een schoone uier, schoone handen, een schoone emmer, schoone melkbussen. De verschillende bacteriën moeten zich zoo slecht mogelijk kunnen ontwikkelen en daarom, de melk koel gehouden. Is de melk eenmaal op de fabriek, dan zorgt het pasteuriseertoestel wel voor verdere vernietiging van dezen vijand van goede boter.

Na deze leerrijke rede hield spreker enige minuten pauze, waarna den leden gelegenheid gegeven werd vragen te stellen. Hiervan werd een druk gebruik gemaakt. De heer Hylkema kon wel merken, dat een aandachtig gehoor hem was gevolgd, want ZEd. moest verschillende punten uit zijne rede nader en breder uitleggen, wel een bewijs, dat men gaarne het fijne van de zaak wenste te weten.

De heer Tenkink, bestuurslid van de afdeling „Doesburg”, sprak voorzeker uit naam van alle aanwezigen, toen hij de heer Hylkema hartelijk dank zei voor 't gehoorde en hoopte de geachten spreker, die hier geen onbekende is, vaker in hun midden te zien, waarop een daverend applaus volgde.

⁵ Maandag 13 Dec. 1915 kreeg de secretaris der onderafdeling „Hummelo-Laag-Keppel” der G.O.M. v. Landbouw officieel bericht van den secretaris van genoemde Maatschappij, dat met 1 januari 1916 genoemde onderafdeling zal zijn geworden eens afdeling, onder de naam „Hummelo-Keppel-Eldrik”

De Graafschap Bode 1916-08-18

Berichten uit de Graafschap.

ZELHEM.

— Een excursie — Meester Elzinga — Landbouwcursus —

De zuivelfabriek te Hummelo, wier directeur reeds druk bezig was de planten te poten en die raar opkeek van het vroege bezoek onzer club, werd nu even rondgelopen, om langer stil te staan bij de praktische wijze, waarop daar het afvoerwater der fabriek benuttigd wordt, om roode en witte kool in den gedraineerden tuin te bemesten. Kooltjes als kleine okshoofden, zóó zwaar, dat één man ze nauwelijks vermag te torschen, werden door ons bewonderd, evenals een paar proefperceelen gras, die reeds voor de derde maal dit jaar werden gemaaid. En „zonder bijmesten”.

Verslag vergadering met aanbesteding melkritten

HUMMELO en KEPPEL. Algemene vergadering der Zuivelfabriek „*Hummelo en Kerpel*” op Woensdag 27 November, des namiddags ten half 2 uur in het Café van de heer Wassink te Hummelo. Tegenwoordig waren ongeveer een vijftigtal leden.

De voorzitter opent de vergadering met een rede waarin hij de moeilijke, met angst en zorg doormaakte tijden in herinnering bracht. Ook voor de fabriek waren het moeilijke jaren, maar het Bestuur heeft alles in 't werk gesteld om die moeilijkheden te overkomen.

In de loop van het jaar zijn twee beambten overleden. We mogen dit betreuren zegt spreker, maar moeten er in berusten!

Na een beroep op aller eendrachtige samenwerking in 't belang der fabriek, eindigde de voorzitter zijn rede.

1e. Notulen

Hierna las de secretaris de notulen voor, welke onveranderd werden goedgekeurd.

2e. Verkiezing van een Bestuurslid en Commissaris, wegens periodieke aftreding van de heren Koenders en Wiltink.

De heer Everts stelt voor de beide aftredende heren bij acclamatie te herbenoemen. Applaus ! Beide aftredenden antwoordde op de vraag van de voorzitter, of ze hun herbenoeming aannamen, bevestigend, waarna ze door de voorzitter werden geluk gewenst:

3e. Verkoop sintels over 1919 In 4 percelen. Dit geldt van januari tot april.

Koper van perceel 1 was H. A. Geerlings te, Hoog-Keppel, voor f 9,10.

Koper van perceel 2 was D. Slod, Drempt, voor f 13.

Koper van perceel 3 was H. J. Geerligts te Hoog-Keppel, voor f 12

koper van perceel 4 was H. J. Peters te Drempt, voor 10 gld.

De agenda ten twee ure afgehandeld zijnde voor 't uur waarop de aanbesteding der melkritten zou plaats hebben, zegt de voorzitter, dat men van het vastgestelde uur, half drie niet kan afwijken door die nu direct aan te besteden en vraagt dus of ook nog iemand der aanwezigen iets in het midden heeft te brengen.

De heer Jolink, Hummelo, zou wel willen dat voor iedere 50 liter melk karnemelk werd gegeven en niet na levering van 100 liter, omdat er tegenwoordig zo weinig melk wordt aangevoerd. De heer Dokter, Directeur der Zuivelfabriek vindt dit wel goed, doch alleen voor de wintermaanden.

De heer Westerveld, Hummelo, zou wel willen dat voor iedere 50 liter aangevoerde melk 5 liter karnemelk gegeven werd.

De Directeur vindt zulks goed en vraagt hoe of de leden er over denken. Allen vinden 't goed, Verder deelt de Directeur mee, dat hij de vorige week een circulaire ontvangen heeft, waaruit blijkt, dat de fabriek veel zoete melk en ondermelk aan de gemeente Rheden moet leveren.

Daarom kan de fabriek zo weinig ondermelk terug geven.

Hierna sloot de voorzitter de vergadering. Vervolgens had de aanbesteding der melkritten plaats, nadat de Directeur de voorwaarden van aanbesteding der melkritten had voorgelezen, welke melkritten tot 1 Januari 1920 worden aanbesteed.

Vóór dat deze plaats had deelde de Directeur nog mee, dat hem klachten van enige ingezetenen over de niet voorzichtige behandeling der bussen door enige rijders ter ore waren gekomen. Als dit weer gebeurt, zouden de rijders ontslagen worden.

De aanbesteding had tot resultaat, dat de 1e rit met 1 perceel spoeling er bij, gegund werd aan J. G. Pelgrom, Broekstraat, Hummelo, voor f 1.37.

De 2e rit, met 1 perceel spoeling aan D. J. Jansen te Drempt.

De 3e rit aan G. J. Oosterink, 't Laar te Hummelo voor f 1.47.

De 4e rit aan J. Hissink, Broekstraat, Hummelo voor f 1.70.

De 5e rit aan M. Hissink in de Tolstraat voor f 1.76.

De 6e rit met 1 perceel spoeling aan L. Kuiperij te Hummelo.

De 7e rit met 1 perceel spoeling aan Th. Teunissen te Drempt voor f 2.03.

De 8e rit aan B. Jansen te Hummelo voor f 2.40.

De 9e rit aan A. Verhij te Drempt voor f 1.80.

De 10e rit aan J. Lenderink te Ambt-Doetinchem voor f 2.25.

De 11e rit met 2 perceelen spoeling aan G. Reulink, zwarte Schaar, Drempt voor f 2.15.

De 12e rit met 2 perceelen spoeling aan Th. Leisink te Drempt voor f 2.16.

De 13e rit met 1 perceel spoeling aan B. Bloemendaal te Drempt voor f 2.

De 14e rit aan H. J. Uunk te Hummelo voor f 1.96.

De 15e rit aan L. Kuiperij te Hummelo voor f 2.30.

De 16e rit met 1 perceel spoeling aan J. W. Bruil te Drempt voor f 2 en de

17e rit aan A. Verhij te Drempt voor f 2.46.

1919

De Graafschap Bode 1919-10-31

Verg. Coöp. Zuivereniging Hummelo-Keppel.

-Vergadering der Coöperatieve Zuivelvereniging Hummelo en Keppel, op Donderdag 30 October, des namiddags 2 uur, in het koffiehuis de Kniep te Drempt, van den heer Jansen.

Aanwezig pl.m. 50 leden.⁶ Voorzitter de heer Tenkink.

De Voorzitter opent de vergadering, met een woord van dank aan den heer Jansen voor de goede en aangename ontvangst ten zijnen huize, nu de beurt aan Drempt was om te vergaderen. We hebben wel eens heel anders onze vergadering gehouden, n.l. In een koude tent, zegt spreker. Verder zal de Voorzitter niet uitweiden, maar zegt, dat meermalen door verschillende personen is gevraagd, waarom niet meer voor de melk werd uitbetaald. Dit komt, zegt spreker, door 't volgende: al is onze fabriek heel goed en al wordt voor de boter de beste prijzen besteed, toch kan ze niet meer voor de melk uitbetalen, omdat het volle kwantum ondermelk door haar aan de leveranciers wordt teruggegeven. Dit doen andere fabrieken niet, omdat die den verkoop van zoete melk ter hand hebben genomen. Het bestuur vindt het 't beste om te blijven handelen zooals nu gebeurt, tenzij de leden daar anders over denken. Hierover is de voorzitter voornemens met de leden na, afhandeling der agenda van gedichten te wisselen.

1e. Notulen. De notulen der vorige vergadering werden gelezen en goedgekeurd.

2e. Verkiezing van een bestuurslid en van 2 Commissarissen wegens, periodieke aftreding. De heer D. Leisink te Drempt stelt voor het aftredend bestuurslid, de heer Joh. Oosterink en de aftredende Commissarissen, de heeren Garritsen en Westerveld, bij acclamatie te herbenoemen. Hiertoe werd besloten.

3e Verkoop sintels, in 4 percelen:

Van perceel 1 was koper de heer J. Hissink te Hummelo voor f 8.-:

Van perceel 2 de heer H. Willemsen te Drempt voor f 9.-.

Van perceel 3 de heer H. Geerlings, Mulrade te Hoog-Keppel, voor f 9.-.

Van perceel 4 de heer A. H. Geerligs, Veldhuizen, Hoog-Keppel, voor f 7.-.

De Directeur der Zuivelfabriek, de heer Dokter, deelt hierna mede, dat de volgende inschrijving op de spoeling is gegund, n.l.:

1 perceel aan G. J. Wunderink,	f 117.-
1 perceel aan D. Nijman,	f 116.-
1 perceel aan Garritsen Koldewei,	f 116.-
1 perceel aan T. W. Koenders,	f 113.-
1 perceel aan J.P.. Oosterink,	f 110.-
1 perceel aan T.W. Geerligs,	f 110.-
1 perceel aan A.A. Geerligs,	f 110.-
1 perceel aan H.A. Geerligs,	f 105.-
1 perceel aan de Wed. Rummelink	f 102.-
1 perceel aan H. A. Geerligs,	<u>f 100.-</u>
Te zamen	f 1098.-

⁶ Was naar ik vermoed iets meer dan de helft van de leden – zie eerdere aantallen bij oprichtingsvergadering!

Alvorens de melkritten werden aanbesteed, las de Directeur de voorwaarden voor.
De heer Teunissen, Drempt, vroeg, of de loop van de wagens dezelfde waren gebleven.
De Directeur antwoordde „ze zijn precies zoo gebleven.”
[volgen 17 ritten met naam en woonplaats – geen bestemming!]

Na enige tijd beraadslaagd te hebben, deelt de Voorzitter mee, dat het bestuur gemeend heeft de melkritten 9, 12, 13 en 16 niet, te moeten gunnen.

Naar aanleiding van de opmerking van de zijde van het publiek, dat de fabriek de melk niet betaald naar verhouding van andere fabrieken, vraagt de voorzitter hoe de aanwezigen er over denken: Of ze het beter vinden alle ondermelk terug te krijgen of niet. Het bestuur acht, 't. beter om alle ondermelk terug te krijgen.

De leden vonden zulks ook beter en werd dus besloten hier geen verandering in te brengen. Hierna, werd de vergadering gesloten.

1920

De Graafschap Bode 1924-03-28

Verslag vergadering CZ. *Hummelo-Keppel*

HUMMELO EN KEPPEL. Woensdag hield de coöp. zuivelfabriek „*Hummelo en Keppel*” een algemene vergadering in café Meijerink te Hoog-Keppel.

Slechts een klein aantal leden was tegenwoordig.

Wegens zieke van de voorzitter Tenkink, leidde de waarn. voorz., de heer Oosterink, deze vergadering.

Na voorlezing der notulen, welke zonder wijziging werden goedgekeurd, las de heer Wiltink het jaarverslag voor, waaraan we 't volgende ontleen:

Bestuur en Commissarissen

De aftredende leden J. W. Koenders, G. J. Garritsen en G. H. Westerveld werden in de op 20 Dec. Gehouden algm. Vergadering herkozen.

Melklevering.

Er werd eenmaal per dag melk intvangen, uitgezonderd van 19 Mei-18 Sept., toen ook 's Zaterdagsavonds werd gewerkt. Wegens te geringe deelname werd niet begonnen met de melklevering voor Duitsland,

Exploitatie.

In het geheel werd ontvangen **3.142.127** K.G. melk of 607.005 K.G. meer dan in 1922, alsoo een vermeerdering van 24 pct.

Gefabriceerd werd 119.506 K.G. boter, welke opbracht *f* 241.861,24 of ***f* 2,02⁴** per K.G.

Room, karnemelk en spoeling brachten samen op *f* 3.666,45, terwijl voor sintels *f* 37,50 werd ontvangen.

Het gemiddelde vetgehalte volgens boteropbrengst was 3,30 pct. en volgens uitbetaling 3,26 pct.

De bruto-opbrengst was *f* 7,84⁴¹ per 100 K.G. melk. Uitbetaald werd *f* 6,37²⁷ per 100 K.G. of ruim *f* 1,95 per 100 K.G. in 1 pct. vet.

Afgeschreven werd *f* 5203,45, bij het pensioenfonds gevoegd *f* 400 en de reserve vermeerderd met *f* 2052,39⁵, voor rente werd bestemd *f* 2671,83⁵, terwijl er nog een voordelig saldo is van *f* 2851,06⁵, dat naar de nieuwe rekening werd overgebracht. Het vloeiveld leverde een voordelig saldo op van *f* 1,87.

De onkosten bedroegen *f* 32,113,46⁵ of per 100 K.G. melk *f* 1,02²; met inbegrip van afschrijving, rente, reserve enz. *f* 1,44¹⁴.

Kwaliteit der boter.

De kwaliteit der boter was gemiddeld goed. Op de wekelijkse keuring van de Geld.-Overijsschen Bond (GOZ.) werd van de ongeveer 100 aangesloten fabrieken rangnummer 5 behaald en daarmee een diploma, plus een prijs van *f* 10 voor het personeel.

Melk- en Boteronderzoek.

Van de aangevoerde melk werden geregeld monsters genomen, die tweemaal per maand op

vetgehalte werden onderzocht. Bij een belangrijk verschil met de vorige keer had her-onderzoek plaats en werden dikwijls verse monsters voor contróle bijgenomen. Elke dag werd de boter op watergehalte onderzocht. Een te hoog vochtgehalte werd noch aan de fabriek noch aan het contrólestation gecontroleerd⁷.

Melkcursus.

Van de 23 leerlingen, die aan het melkexamen deelnamen, slaagden er 21. De cursus in 1923 is begonnen met 13 leerlingen. De lessen werden gegeven op de boerderijen van de heren J. A. T. Hakvoort, J. W. Koenders en J. Wentink.

Bij de rondvraag informeerde de heer Beekman naar de salarissen van directeur en overig personeel, welke hem door de voorz. werden genoemd. De heer Beekman achtte op de duur een herziening wel gewenst.

De heer Westerveld maande in deze tot voorzichtigheid aan. De salarissen zijn hier in verhouding tot elders niet te hoog. We beschikken ook over geschoold personeel, dat iets presteren kan, gezien den uitslag der boterkeuringen.

De heer Leisink stelde enige vragen over de gehouden melkexamens, welke door de heer Dokter werden beantwoord.

Hierna sluiting.

De Graafschap Bode 1925-03-27

Verslag verg. Coöp. Stoomzuivelfabriek *Hummelo Keppel*.

HUMMELO. - De gisteren gehouden algemene vergadering van de coöp. stoomzuivelfabriek „Hummelo & Keppel” was matig bezocht. Op verzoek van de voorzitter, de heer G. H. Westerveld, nam de heer **G. Tenkink**, erelid der vereniging de leiding van deze vergadering op zich.

De notulen van de vorige vergadering; het jaarverslag over 1924, alsmede de rekening en verantwoording over het afgelopen jaar, werden onveranderd goedgekeurd.

In het jaarverslag wordt met dankbaarheid gewag gemaakt van hetgeen de heer G. Tenkink, die om gezondheidsredenen als voorzitter moet bedanken, vanaf de oprichting voor de vereniging heeft gedaan.

Verder ontlenen we aan het verslag, dat in 1924 werd ontvangen **3.501.695** K.G. melk of 359.568 K.G. meer dan in het voorafgaand jaar. Gefabriceerd werd 131.310 K.G. boter of 11.804 K.G. meer dan in 1923. De opbrengst van de verkochte boter was f229.543.375 of f2.28¹ per K.G. Room, karnemelk en spoeling brachten samen op f3511,08. Voor sintels werd ontvangen f39,50. Het gemiddeld vetgehalte der melk was volgens boteropbrengst 3,31 % en volgens onderzoek 3,25 %.

De bruto-opbrengst per 100 K.G. melk bedroeg f8,65⁴⁵. Uitbetaald werd f7,38⁴² per 100 K.G. of f2,27 per 100 K.G. à 1 % vet.

De afschrijving bedroeg f9250, bij het Pensioenfonds werd gevoegd f2000. Voor rente werd besteed f2071,24, terwijl het voordelig saldo eveneens ad f2071,24 naar de nieuwe rekening

⁷ Geconstateerd vermoed ZHN.

is overgebracht. Het vloeiveld leverde een winst op van f 47,73.

In totaal bedroegen de bedrijfskosten f 31.774,15 of per 100 K.G. melk f 0,90⁷⁴, met inbegrip van afschrijving, rente, reserve, enz. is dit cijfer f 1,27⁰³.

De kwaliteit der boter was gemiddeld goed. Op de wekelijkse keuringen van den GOZ. werd rangnummer 10 behaald met gemiddeld 68.5 punt en daarmee een diploma.

In de vacature-Westerveld werd tot commissaris gekozen de heer A. E. Evers.

Bij de rondvraag kwam het 10-jarig bestaan der fabriek in April a.s. ter sprake. Uit de vergadering gingen stemmen op dit feit enigszins feestelijk te herdenken.

Besloten werd deze aangelegenheid nog eens nader onder ogen te zien en hierin ook de mening der overige leden te vragen. Hierna sluiting.

De Gelderlander 1926-03-04

72 voor één.

* Voor de vacante betrekking van directeur der Cooperatieve **Zuivelfabriek** to Drempt hebben zich 72 sollicitanten aangemeld.

De Graafschap Bode 1926-04-02

HUMMELO EN KEPPEL

Coöp. Stoomzuivelfabriek „Hummelo & Keppel“.

— Aan het jaarverslag der coöp. stoomzuivelfabriek „Hummelo & Keppel“ ontleenen wij het volgende: In totaal werd ontvangen 3.602.993 K.G. melk of 101.298 K.G. meer dan in 1924. Gefabriceerd werd 133.951 K.G. boter, dat is 2641 K.G. meer dan in 1924. De opbrengst der verkochte boter was f 311.230.06. of f 2.32⁴ per K.G., wat ruim 4 cent meer is dan in 1924. Room, karnemelk en spoeling brachten samen op f 4101.97.

Het gemiddelde **vetgehalte** der melk was volgens boteropbrengst 3.29 % en volgens onderzoek 3.24 %.

De buto opbrengst was f 8.75¹⁸ per 100 K.G. melk, terwijl werd uitbetaald f 7.55¹⁵. De onkosten bedroegen f 33.365.85⁵ of per 100 K.G. melk f 0.92⁶¹, met inbegrip van afschrijving rente en reserve enz. f 1.19⁷⁴.

De kwaliteit der boter was gemiddeld goed. Op de wekelijksche keuring van den Geld. Overijsselschen Zuivelbond behaalde de fabriek gemiddeld 67.9 punt.

1925

De Graafschap Bode 1926-04-30

Afscheid Directeur Coöp. Stoom-Zuivelfabriek „Hummelo & Keppel”

Zoals reeds eerder in dit blad vermeld werd, is de directeur der coöp. stoomzuivelfabriek „Hummelo & Keppel”, de heer **G. Dokter**, in gelijke betrekking benoemd te Steenderen. Begin Mei hoopt de heer Dokter zijn nieuwe functie te aanvaarden. In de meer dan 10 jaar, dat de heer Dokter werkzaam is geweest aan de fabriek te Hoog-Keppel, mocht het bedrijf zich in steeds toenemende bloei verheugen, wat mede voor een groot deel aan zijn krachtige leiding te danken is.

Bovenstaande foto is genomen na de laatste vergadering, die bestuur en commissaris, deze week met de scheidende directeur hebben gehouden. Eerste rij zittend in 't midden de heer G. Dokter

De Graafschap Bode 1926-06-25

Fok- en controlevereniging Hummelo-Keppel Drempt bestaat 10 jaar

De hier bestaande fok- en contrólevereniging herdacht onlangs op feestelijke wijze haar 10 jarig bestaan. De secretaris, de heer H. Remmelink, gaf bij die gelegenheid een keurig verslag van het werken en streven der vereniging, waaraan wij het volgende ontleenen:

„Het doel was en is nog steeds het peil van den veestapel hooger op te voeren door te streven naar meerdere melkopbrengst, hooger vetgehalte en een fraaiere exterieur. De weg van de sleur, tien jaar geleden in deze streken nog bijna algemeen bewandeld, werd verlaten en een nieuwe richting ingeslagen door 't aankopen van betere fokstieren. Toch hield de verbetering in de eerste jaren geen gelijken tred met de wenschen der leden.

Toen kwam de stier Wodan op het tapijt. Deze, een afstammeling van Blusher, opende als 't ware een nieuw tijdperk; op de fokveedagen van den kring van M. R. IJ. fokverenigingen Steenderen en Omstreken, waarbij Drempt zich had aangesloten, konden de afstammelingen van Wodan zich gemakkelijk met alle andere meten, terwijl op tentoonstellingen Wodan zelf steeds met de hoogste onderscheiding werd bekroond. Wodans naam was voor goed gevestigd en Wodans faam klonk ver naar buiten. Geen wonder dat zich spoedig uit alle oorden des lands koopers aanmeldden voor zijn afstammelingen, zoodat vanaf September 1924 tot heden reeds 33 jonge fokstieren met schriftelijk afstammingsbewijs werden afgeleverd. In totaal bracht dit jonge goed ± f 15.000 op.

Ook in de melkopbrengst en 't vetgehalte is merkbare vooruitgang te constateren. De vereniging heeft van de oprichting af een eigen monsternemer, die thans geheel zelfstandig werk onder voortdurende en steeds tot tevredenheidstemmende controle van het Centraal-Bureau. Vermelden wij ten slotte, dat het aantal leden der vereniging in haar 10-jarig bestaan stationnair is gebleven, terwijl het aantal runderen, waarover de contróle zich uitstrekt, in denzelfden tijd gestegen is van 110 tot 160, waarvan 70 stuks stamboekvee. In het fokregister staan thans ingeschreven ruim 700 kalveren. Reeds vroeger vermeldten wij in dit blad, dat met succes werd gestreefd naar 't plaatsen van Drempt op de lijst der stierenkeuringen. De voorzitter, de heer G. Wonderrok bracht den secretaris een welverdiend woord van dank voor zijn uitgebreid en zakelijk verslag.

De Graafschap Bode 1926-12-17

HUMMELO.

— Dinsdagmiddag werd onder leiding van den heer G. Tenkink in de zaal van den heer Wassink een algemeene vergadering gehouden van de coöp. **zuivelfabriek „Hummelo en Keppel”**.

De heer H. Smit, aftredend bestuurslid, werd herkozen.

Bij de verkiezing van twee commissarissen zag de heer H. W. Wiltink zijn mandaat als zoodanig hernieuwd, terwijl in plaats van den heer G. J. Remmelink, die niet meer in aanmerking wenschte te komen, werd gekozen de heer H. J. Peters te Drempt.

Bij de rondvraag werd nog gesproken over de wenschelijkheid van stalverbetering in verband met een betere melkwinning.

Het voorstel van het bestuur om in een buitengewone algemeene vergadering de wijziging van statuten en huishoudelijk reglement der vereeniging te behandelen, kon niet in bespreking komen, daar geen $\frac{2}{3}$ deel der leden aanwezig was. In verband hiermede is een nieuwe buitengewone algemeene vergadering uitgeschreven tegen Donderdag 23 Dec. a.s., 's middags half twee, eveneens in de zaal van den heer Wassink.

De Graafschap Bode 1934-02-14

Vergadering Coöp. Zuivelfabriek.

— Gisternamiddag had in café Seegers de ledenvergadering der Coöp. Stoomzuivelfabriek Hummelo en Keppel plaats, waarvoor zeer weinig belangstelling bestond. Buiten de bestuursleden en commissarissen was slechts één lid tegenwoordig.

Na opening door den voorz., den heer Westerveld en na voorlezing der notulen, die werden goedgekeurd, had de verkiezing plaats van een bestuurslid en van een commissaris. Als zoodanig werden herkozen de h.h. J. W. Koenders (bestuurslid) en H. W. Wiltink (commissaris). Een 7-tal personen werden op voorstel van het bestuur als lid afgeschreven (wegens overlijden, vertrek, e.d.). Daarna werd rekening en verantwoording afgelegd over 1933. Hieruit bleek dat de vereeniging er financieel zeer gunstig voorstaat. Onder dankzegging aan den directeur d. heer Mijdam, voor diens goede leiding en beheer werd de balans en resultatenrekening goedgekeurd.

Bij de rondvraag informeerde de heer H. Kets naar eventuele t.b.c.-bestrijding onder het melk-vee. De directeur deelde hierop mede, dat van rijkswege hiervoor geen subsidie meer wordt verleend en de kosten dus geheel voor rekening van betrokkenen komen, hetgeen nogal bezwaarlijk is. Hierna deed de directeur nog eenige mededeelingen omtrent een stalwedstrijd, waarna sluiting volgde.

1935

De Graafschap Bode 1935-02-27

Kort verslag Alg. vergadering Zuivelfabriek.

HUMMELO.- Onder voorzitterschap van de heer **G. H. Westerveld** werd Maandagmiddag j.l. een algemene vergadering gehouden van de Coöp. Zuivel-fabriek „*Hummelo en Keppel*” in hotel „*De Gouden Karper*”. De agenda bevatte geen speciale bijzonderheden.

Na lezing der notulen, welke zonder aanmerkingen werden vastgesteld, volgde verkiezing van enige bestuursleden. De heren J. B. Oosterink en G. J. Garretsen, beiden aftredend, werden herkozen; terwijl in de vacature van wijlen de heer H. J. Geerlings te Hoog-Keppel werd voorzien door de verkiezing van de heer H. Kets aldaar. Wegens bedanken van de heer G. H. Smit te Drempt werd in deze vacature voorzien door de benoeming van de heer H. J. Remmelink te Drempt.

De volgende personen hebben het lidmaatschap beëindigd: Wed. J. W. Willemsen te Drempt; G. Willemsen te Drempt; C. Halfman te Laag-Keppel; J. A. Markvoort te Hummelo; D. J. Garretsen te Hummelo; E. J. Jansen te Hummelo; J. H. Veenink te Hummelo en A. Braam te Drempt.

De rekening en verantwoording over 1934 werd vastgesteld overeenkomstig de cijfers zoals deze op de balans voorkomen en waarvan elk lid een exemplaar thuis heeft gekregen. De rondvraag leverde geen bijzonderheden op, waarna de voorzitter de goed bezochte vergadering onder dankzegging voor de aangename discussies, sloot.

De Gelderlander 1935-06-22

Politie te Arnhem arresteert een inbreker

Door de politie te Arnhem is Vrijdagmiddag aldaar een persoon gearresteerd, die de vermoedelijke dader is van een 3-tal inbraken te Laag- en Hoog-Keppel, die in den nacht van Maandag op Dinsdag j.l. waren gepleegd. Hierbij was uit de Coöp. **Zuivelfabriek** te Hoog-Keppel een zoo goed als nieuwe rekenmachine ontvreemd, alsmede uit een in een schuur te Laag-Keppel staande auto een 5-tal flesschen wijn. Van den persoon, die zich aldaar den dag tevoren reeds zeer verdacht had opgehouden, was een vrij nauwkeurig signalement bekend, terwijl tevens van de rekenmachine het nummer was genoteerd. De vermoedelijke dader werd gearresteerd toen hij met de rekenmachine op de Bank van Leening kwam om deze te beleenen. Het opgegeven signalement klopte precies, zodat mag worden aangenomen, dat de politie hiermede een goede vangst heeft gedaan. Hij zal vermoedelijk naar Hummelo en Keppel op transport worden gesteld om aldaar met verschillende personen te worden geconfronteerd.

1936

De Graafschap Bode 1936-01-22

Verslag Ledenvergadering CZ. Hummelo Keppel

HUMMELO EN KEPPEL. - In café „De Roskam” te Drempt hield de Coöp. Zuivelfabriek „Hummelo en Keppel” Dinsdagnamiddag haar jaarlijkse ledenvergadering.

Aanwezig waren 24 leden. De voorzitter, de heer **G. H. Westerveld** heette hen allen met een kort woord welkom, waarna de secretaris de notulen voorlas, welke onveranderd werden goedgekeurd. Daarna hadden de verkiezingen plaats. De heer G. H. Westerveld werd met bijna algemene stemmen als bestuurslid herkozen. Wegens overlijden van den heer A. E. Evers bood het bestuur de volgende alfab. aanbeveling voor een commissaris aan: F. H. Evers, G. C. Hammirlik en H. H. Jolink. Bij de eerste stemming verkregen de heren Evers en Hammink ieder 11 stemmen, terwijl 1 briefje blanco was. De 2e en 3e stemming leverde hetzelfde resultaat. Bij loting bleek toen de heer F. H. Evers te zijn benoemd.

Een 8-tal leden werden als zodanig afgeschreven.

Vervolgens had rekening en verantwoording plaats en werd het jaarverslag door de directeur, **Th. Nijdam**, uitgebracht. Een en ander werd goedgekeurd. De heer Wunderink vroeg toezending van het gedrukte jaarverslag in het vervolg voor de ledenvergadering. Dit werd toegezegd. Op voorstel van het bestuur en commissarissen werd besloten het restant der lopende obligatielening af te lossen en hiervoor een lening te sluiten bij de Coöp. Boerenleenbank. Bij de rondvraag dankte de heer F. H. Evers voor de gevoelvolle woorden, in het jaarverslag gewijd aan zijn overleden vader. Daarna volgde sluiting der vergadering.

Aangaande het jaarverslag over 1935 kunnen we nog het volgende mededelen.

Gedurende 1935 traden 13 nieuwe leden toe, terwijl vijf 8 leden uittraden en 7 wegens overlijden werden afgeschreven.

In waarderende woorden wordt herinnerd aan het overlijden van de commissaris, de heer A. E. Evers, die zich heeft doen kennen als iemand met een helder inzicht en zeer ijverig lid der vereniging, die steeds op de vergaderingen aanwezig was en aan wiens raadgevingen en opmerkingen men gaarne gehoor verleende.

Er werden in het afgelopen boekjaar gehouden 1 ledenvergadering, 5 bestuursvergaderingen en 7 vergaderingen van bestuur en commissarissen.

Wat betreft de melkcursus werd medegedeeld dat aan 5 personen het melkersdiploma werd uitgereikt. 6 nieuwe cursussen met 17 leerlingen werden aangevangen.

De kwaliteit der boter kan het gehele jaar goed genoemd worden.

De onderzoeken voor de vuilheidspreef zijn van dien aard, dat - helaas - weinig vooruitgang is te bespeuren. Daarom worden in het verslag meerdere nuttige wenken gegeven, die de zindelijkheid ten goede komen en wordt dringend hiervoor de nodige aandacht verzocht.

De exploitatie-rekening vermeldt, dat in totaal over 1935 is verwerkt **3.919.479 kg** melk, waaruit gefabriceerd is 148.866 kg boter, die heeft opgebracht f 255.612.- of f 1.51½ per kg, of, na aftrek van de heffingspercentage f 1.22 per kg. De nevenproducten brachten f 5.135,17 op. De grootste hoeveelheid melk op één dag verwerkt, bedroeg 16.114 kg op 21 Mei 1935; de kleinste hoeveelheid 6.851 kg op 5 Oct.

Aan melkgeld werd uitbetaald f 157.710.- of gemiddeld per kg **4.02 cent** (met inbegrip der nabetaling). Het gem. vetgehalte bedroeg 3.34 %.

Voor onkosten werd in totaal ingehouden f 29.068. Op de balans komt de directeurswoning voor met f 300.-; de fabriek voor f 2.000 en de machinerieën voor f 2.200. Het reservefonds bedraagt f 9.911.-. Het pensioenfonds staat credit voor f 14.500.-.

De Graafschap Bode 1938-03-11

Gegevens uit jr.-verslag CZ. Hummelo-Keppel 1938

HUMMELO EN KEPPEL. - Aan het jaarverslag der Zuivelfabriek over 1937, hetwelk de leden heden is toegezonden, ontleen we het volgende.

Gedurende 1937 traden 11 nieuwe leden toe. Wegens vertrek en opheffing van het bedrijf traden 10 leden uit, terwijl wegens overlijden 10 leden werden afgeschreven.

In de samenstelling van het bestuur kwam geen wijziging. In de Raad van Commissarissen werd de heer G. J. Garretsen („Pasop”) wegens bedanken, vervangen door G. P. Vels.

Gedurende 1937 werden 2 algemene ledenvergaderingen gehouden, verder 8 vergaderingen van bestuur en bovendien 6 vergaderingen van bestuur en Commissarissen.

Met de nieuw opgerichte *vereniging tot bestrijding der tuberculose onder het rundvee* werd een paar maal vergaderd. Veel animo tot aansluiting, bij deze vereniging bestaat er nog niet. Het personeel, in dienst der vereniging, onderging geen verandering. Er werden 3 melkcursussen gegeven waaraan 9 leerlingen deelnamen.

Ook in 1937 werd de aangevoerde melk weer regelmatig onderzocht op vuilgehalte en reductaseproef en werd de zindelijkheid van de bussen gecontroleerd.

Het verslag komt, in een vergelijking met de daarvoor gegeven cijfers over 1937 en 1936, tot de slotsom dat van eenige achteruitgang in de behandeling der melk kan worden gesproken. Het betreurt dit temeer, daar meer dan ooit gelet wordt op de kwaliteit der boter. Daarom werd ook in 1937 het *Zuivel-Kwaliteits-Controlebureau* te Amsterdam opgericht, waarbij ook de fabriek is aangesloten. Het bestuur verzoekt dan ook, in het verslag, de leveranciers met klem de hoog nodige zindelijkheid te willen betrachten.

Niettegenstaande ten gevolge van het mond- en klauwzeer de melkaanvoer in de laatste maanden van 1937 sterk verminderde, is de totale aanvoert over 1937 nog ruim 80.000 kg. groter geweest dan het jaar te voren en bedroeg 4.282.812 kg. De grootste hoeveelheid per dag beliep 17.133 kg. op 4 Juni; de grootste hoeveelheid op een Maandag (Zondags wordt er niet gewerkt) 26.067 kg op 12 April. De kleinste hoeveelheid was 8.043 kg. op 14 Okt.

Gefabriceerd werd 163.189 kg. boter, die f 241.790.- opbracht (heffingen inbegrepen) of f 1,48½ per kg. Na aftrek van de heffing en toeslag was de gemiddelde prijs f 1,36 per kg.

Voor de ontvangen melk werd in totaal uitbetaald f 197.872.- of per kg. **4,62 cent**. Het gem. vetgehalte beliep ruim 3,33 %. Voor onkosten werd een bedrag ad f 30.241,- ingehouden. De financiële positie der vereniging is buitengewoon gunstig. Gebouwen, directeurswoning en machinerieën staan op de balans voor slechts f 2100,- tezamen, daarnaast staat het reservefonds voor f 11.000 op de balans.

Verslag verg. Coöp. Zuivelfabriek *Hummelo-Keppel*

HUMMELO - In het Feestgebouw te Hoog-Keppel hield Woensdagnamiddag de Coöp. Zuivelfabriek „*Hummelo en Keppel*” haar Jaarlijkse ledenvergadering. Ook nu weer bestond hiervoor zeer weinig belangstelling. Toen de voorzitter, de heer G. H. Westerveld, met enkele woorden de vergadering opende, waren buiten bestuur en commissarissen, slechts 4 leden tegenwoordig.

Na lezing der notulen, welke werden goedgekeurd, had de verkiezing plaats, wegens periodieke aftreding van een bestuurslid en een commissaris. De heren H. A. Geerligs te Hoog-Keppel en H. J. Rimmelink te Dremp; zagen zich resp. als bestuurslid en commissaris herkozen.

Het lidmaatschap van enkele leden, werd op voorstel van het bestuur, beëindigd. De rekening en verantwoording over het boekjaar 1937 werd goedgekeurd. (Wij gaven hieromtrent reeds de voornaamste bijzonderheden).

Na de gebruikelijke rondvraag, die weinig nieuws opleverde, hield de heer B. van Krimpen uit Lochem, nadat de voorzitter hem welkom had geheten, een inleiding over „Boerenpensioen”. Op duidelijke wijze zette spr. het nut van pensioen- en kapitaalverzekering voor de boer en diens gezin uiteen en wees er op hoe, op gemakkelijke en voordelige wijze tevens, door b.v. maandelijks een klein bedrag van het melkgeld door de zuivelfabriek te doen inhouden, reeds een behoorlijke uitkering op 60- of 65-jarigen leeftijd kan worden verkregen.

De Graafschap Bode 1939- 03-03

Coöp. **Zuivelfabriek** „Hummelo en Keppel”.

— Donderdagmiddag j.l. hield de Coöp. **Zuivelfabriek** „Hummelo en Keppel” een algemeene ledenvergadering in Hotel „De Gouden Karper”, welke door 27 personen bezocht was. Voorzitter was de heer G. H. Westerveld, secretaris de heer H. Smit. De heer J. W. Koenders te Drempt werd als bestuurslid herkozen, terwijl de heer H. J. Peters te Drempt als commissaris werd herkozen. Wegens het overlijden van den heer Th. Teunissen te Drempt werd in de hierdoor ontstane vacature voorzien door de benoeming van den heer A. Teunissen aldaar, als commissaris.

De vergadering werd vervolgens in kennis gesteld van de beëindiging van het lidmaatschap van een 6-tal personen.

De rekening en verantwoording over 1938 waarvan de cijfers reeds te voren zijn gepubliceerd, werd goedgekeurd.

Het voorstel van het bestuur om gedurende de zomermaanden alle ondermelk aangezuurd terug te zenden, werd aangenomen met 26 tegen 1 stem.

Na rondvraag, die geen bijzonders opleverde, volgde sluiting der vergadering.

1940

De Graafschap Bode 1940-03-11

Gegevens uit Jaarverslag Coöp. Stoomzuivelfabriek. *Hummelo en Keppel.*

Aan het 25e jaarverslag, dat dezer dagen is verschenen, ontleen we de volgende bijzonderheden.

Gedurende 1939 traden 13 nieuwe leden toe. Wegens overlijden, vertrek en opheffing van bedrijf traden 12 leden uit. Per ultimo 1939 telde de vereniging 399 leden. Het bestuur vergaderde 7 maal en bovendien 5 maal in combinatie met de Raad van Commissarissen. Er werd 1 ledenvergadering gehouden.

In 1939 werd ontvangen **4.464.592 kg** melk. De grootste hoeveelheid op één dag werd ontvangen op 30 Mei en bedroeg 18.006 kg. De kleinste hoeveelheid werd verwerkt op 27 Oct. n.l. 9111 kg. Gefabriceerd werd 171.716 kg boter, de opbrengst hiervan was na aftrek van omzetbelasting *f*244.280.- of per kg. ruim *f*1.42. Voor verkochte karnemelk, volle melk, room en spoeling werd *f*8.466 ontvangen. Voor de ontvangen melk werd uitbetaald *f*218.432.- of per kg melk ruim 4,99 cent. Het gemiddelde vetgehalte bedroeg 3,38 %. Voor onkosten werd ingehouden *f*24.526,66.

Door het veelvuldig voorkomen van mond- en klauwzeer onder het rundvee, waarvan vooral in de maanden Augustus en September het aantal gevallen zeer groot was, is de kwaliteit van de melk, aldus het verslag, wel enigszins ongunstig beïnvloed.

Het onderzoek op zindelijkheid van melk en bussen wijst uit, dat hierin nog wel enige verbetering kan worden gebracht. Het verslag geeft de leden hieromtrent nog enkele nuttige wenken.

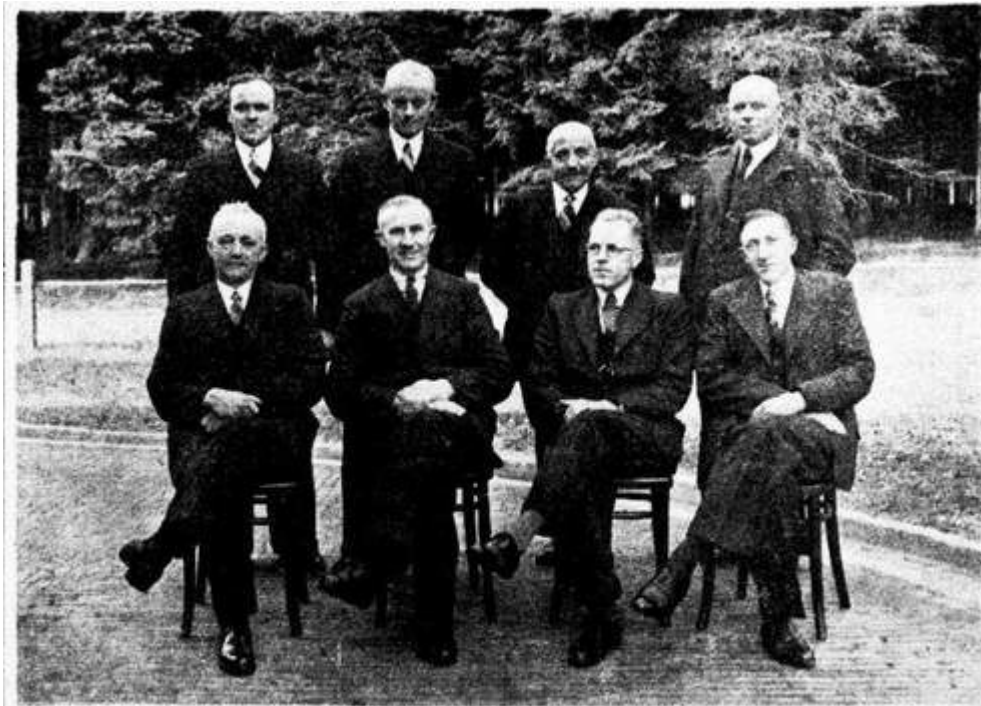
De financiële toestand der vereniging is zeer gunstig. Op gebouwen en machinerieën werd ieder *f*499.- afgeschreven, zodat beide rekeningen voor *f*1.- op de balans voorkomen, evenals de directeurswoning. In 1939 werd *f*2346.- aan het reservefonds toegevoegd, terwijl *f*443.- in liet pensioenfonds werd gestort. Het reservefonds bedraagt thans *f*12.168.-

Voorts verdient nog vermelding dat op 8 April 1915 de eerste melk werd verwerkt, zodat op 8 April a.s. de fabriek 25 jaren in werking is.

In verband met de tijdsomstandigheden is naar wij vernemen, van een feestelijke herdenking van dit heuglijk feit, afgezien. Aangezien 2 bestuursleden en 2 commissarissen van de oprichting onafgebroken als zodanig zitting hebben gehad en ook 2 leden van het personeel dien dag hun zilveren jubileum zullen bereiken, ligt het in de bedoeling dit feit niet geheel ongemerkt te laten passeren. We hopen hierop t.z.t. nader terug te komen.

Het 25-jarig bestaan Coöp. Stoom-zuivelfabriek te Hoog-Keppel

Op 8 April a.s. zal het 25 jaren geleden zijn dat de Coöp. Stoomzuivelfabriek „*Hummelo en Keppel*” in werking werd gesteld. Ofschoon met het oog op de tijdsomstandigheden, het bestuur van een feestelijke herdenking voor de leden gemeend heeft te moeten afzien, zal toch voor hen, die menen bestuur en directeur met dit heugelijk feit te moeten gelukwensen, daartoe gelegenheid bestaan.

De directeur met het personeel der Zuivelfabriek „Hummelo en Keppel”. Zittend v. l. n. r.: R. J. Klein Reesink (zilv. jubilaris), B. Smeenk zilv. jubilaris) en Th. Nijdam (directeur).

Temeer bestond hiertoe aanleiding, omdat met de fabriek ook een 4-tal leden van bestuur en commissarissen gedurende een kwart eeuw onafgebroken de belangen van de vereniging heeft behartigd, n.l. de heren J. W. Koenders. Drempt en J. B. Oosterink, Hummelo⁸, als bestuursleden; de heer H. W. Wiltink, Hummelo, als commissaris, terwijl de tegenwoordige voorzitter, de heer G. H. Westerveld vanaf de oprichting tot 1924 als commissaris en daarna als bestuurslid, zitting had en hem als voorzitter, na het uittreden van den heer G. Tenkink, de leiding der vereniging werd toevertrouwd.

Voor dat in deze gemeente een zuivelfabriek bestond werd de melk van de landbouwers in hoofdzaak verwerkt aan de Coöp. Zuivelfabriek te Steenderen,⁹ terwijl een klein gedeelte naar een particuliere fabriek te Doesburg¹⁰ ging. De betrekkelijk grote afstand naar Steenderen en andere factoren waren oorzaak dat plannen werden geopperd om zelf hier een zuivelfabriek op te richten. Allengs namen deze vastere vormen aan, en het was vooral wijlen den heer G.

8 Twee dagen later – (DGB 1940-04-07) – een aanvulling; dat de heer H. Smit te Drempt, ook vanaf de oprichting der fabriek als bestuurslid zitting heeft gehad.

9 CZ. Steenderen 1899-heden)

10 „*Geldersche Roomboterfabriek*” 1892- 1914

Tenkink en wijlen burgemeester Vrijland, die veel tot verwezenlijking daarvan hebben bijgedragen, en van wiens adviezen dankbaar gebruik is gemaakt. Dat het pionierswerk van deze heren werd gewaardeerd, moge blijken uit het feit dat de heer Tenkink als president, en de heer Vrijland tot ere-lid werden benoemd.

In het voorjaar van 1914 werden de voorbereidende maatregelen genomen om tot de oprichting te komen. Nadat met behulp van een wichelroede de aanwezigheid van voldoende water was aangetoond, werden op een terrein aan de rijksstraatweg, nabij Knoest te Hoog-Keppel, nabij de „Tolbrug" te Hummelo en op de tegenwoordige plaats grondboringen verricht, met het resultaat dat besloten werd de fabriek te doen bouwen op een perceel bosgrond, buiten Hoog-keppel, dat daartoe op zeer aannemelijke voorwaarden werd afgestaan door de familie van Pallandt van Keppel.

Als architect werd aangewezen de heer M. H. W. Baank te Laag-Keppel, terwijl na aanbesteding den bouw werd opgedragen aan de firma Wolters en Stark te Didam. De installatie werd uitgevoerd door de N.V. 's Grasso, 's-Hertogenbosch ; Pijttersen te Sneek en Stork, te Hengelo.

Vermeld dient ook te worden dat in belangrijke mate werd gebruik gemaakt van de technische adviezen van Ir. Hylkema, zuivelconsulent, te Zutphen en dat de oprichting en de daaropvolgende uittreding van de leden uit de vereniging ging in overleg en met volle medewerking van bestuur en directeur der Coöp. Zuivelfabriek te Steenderen.

De totale bouwkosten der fabriek, met inbegrip van de machinerieën, bedroegen ruim f 80.000.

Tot directeur werd in 1915 benoemd de heer G. Dokter, die deze functie vervulde tot 1926, toen hem op verzoek, wegens zijn benoeming tot directeur van de Coöp. Zuivelfabriek te Steenderen, eervol ontslag werd verleend. Als zijn opvolger werd benoemd de heer Th. Nijdam, die thans nog de fabriek met voortvarendheid leidt.

Ofschoon in het overige personeel de eerste jaren enige wisseling plaats vond, kunnen de botermaker B. Smeenk en de melkontvanger R. J. Klein Reesink op 25-jarige werkkring bij de fabriek terugzien en vieren zij dus met de fabriek hun zilveren jubileum als zodanig.

Waar in deze gemeente weinig gelegenheid bestaat tot vestiging van nieuwe landbouwbedrijven, valt ook niet een grote stijging in den omzet der te verwerken melk te verwachten.

Toch is de hoeveelheid verwerkte melk, die in 1916 3.771.619.- kg bedroeg tot 4.464.592 kg. in 1939 gestegen.

Typerende voor de mindere rentabiliteit van het veebedrijf is, dat het uitbetaalde melkgeld na 25 jaar een daling vertoont. Werd in 1916 voor geleverde melk f 234.901,- uitbetaald, en steeg dit bedrag geleidelijk tot f 293.224- in 1928, daarna volgde wederom een daling tot f 218.432. over 1939. Het vetgehalte daarentegen vertoont een stijging, n.l. Van 3,16% in 1939 tot 3,38% in 1939, hetwelk ongetwijfeld een mooie vooruitgang is te noemen.

In 1916 werd voor de boter ontvangen een gem. prijs van 1,958 gulden per kg. Deze steeg tot 3,308 gld. in 1919 en liep daarna geleidelijk weer terug tot 1,423 gld, in 1939. De onkostenrekening toonde geen noemenswaardige stijging. Deze beliepen in 1916 f 33.775,- en over 1939 f 34.314.-.

Financieel staat de vereniging er dan ook zeer gunstig voor. Fabriek, directeurswoning en machinerieën staan voor f 1.- op de balans, terwijl er nog een reservefonds is, van

Receptie Coöp. Zuivelfabriek „*Hummelo en Keppel*”.

Maandagmiddag j.l. hield het bestuur der Coöp. Zuivelfabriek „*Hummelo en Keppel*” in hotel de Gouden Karper een receptie ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan der zuivelfabriek te Hoog-Keppel. De belangstelling, die het bestuur dien middag in woord en geschrift mocht ondervinden, was bijzonder groot en toonde overduidelijk aan, welke vooraanstaande plaats de boterfabriek alhier onder de landbouwende bevolking inneemt.

Nadat de voorzitter, de heer G. H. Westerveld, de talrijke aanwezigen hartelijk welkom had geheten en zijn warme dank uitsprak voor de vele bewijzen van belangstelling, die het bestuur had mogen ontvangen met dit jubileum, sprak als eerste de Burgemeester dezer gemeente zijn gelukwensen uit, gevolgd door den heer Geertsema, directeur der zuivelfabriek te Hengelo (G.). Namens de Botermijn te Zutphen sprak vervolgens de heer Langeraap, dir. der melkinr. „Mariëndal” te Apeldoorn, een woord van hulde, waarbij hij de herdenking van dit heuglijk feit wilde vergelijken met een 25-j. echtvereniging. Voorts vestigde deze er de aandacht van zijn gehoor op, dat de boeren de zuivelfabriek behoren te beschouwen als een verlengstuk van hun bedrijf.

Hierna kreeg de heer G. Dokter, dir. der zuivelfabriek „Steenderen”, het woord, die verklaarde, onlangs een „tip” te hebben gekregen i. v. m. dit jubileum. Doch ook zónder dien tip zou spr. aan dit jubileum hebben gedacht; immers 11 jaren heeft spr. alhier als directeur gewerkt en naar zijn mening op aangename wijze. Volgaarne wenste hij de voorz. dan ook toe, dat de volgende 25 jaren niet slechter zullen zijn dan de vorige.

Namens de Coup. Boerenleenbank „*Hummelo en Keppel*” werd het bestuur gefeliciteerd door den heer C. Kets, die hoopte, dat de aangename wijze van samenwerking tot in lengte van dagen mocht blijven bestaan.

De volgende spreker was de heer G. J. W. Wunderink te Drempt namens de Coöp. Landbouwvereniging „H. en K.” en de Fokvereniging te Drempt, die zich eveneens in waarderende woorden tot het bestuur der zuivelfabriek richtte. Tevens wekte hij de aanwezige dames-bestuursleden van den Boerinnenbond op, te helpen bevorderen, dat in de huishouding uitsluitend natuurboter wordt gebruikt.

De heer B. H. van Til memoreerde als bestuurslid der C.L.V. en als lid der zuivelfabriek de vele moeilijkheden, die aan de oprichting der zuivelfabriek vooraf zijn gegaan.

Ook in de toekomst zullen wellicht moeilijkheden kunnen ontstaan, doch spr. voorziet, dat deze zullen worden overwonnen. Hij sprak zijn dank uit voor het vele werk, dat belangeloos door bestuur en personeel is verricht.

Bij deze hulde sloot zich de heer B. Heersink aan, die er op wees, dat het vetgehalte opgevoerd is kunnen worden tot 3.38 %. De grote concurrentie van de margarine kunnen we, aldus spr. verdragen.

De rij der sprekers werd gesloten door den heer R. Hunze, dir. der C.L.V. alhier, die verklaarde dankbaar te zijn dien middag aanwezig te kunnen zijn en daarbij de hoop uitsprak, dat eerlang voor gemeenschappelijke rekening van de zuivelfabriek, boerenleenbank en landbouwvereniging de coöp. landbouwkalender zal worden uitgegeven.

Alle sprekers werden door den voorzitter beantwoord en hun dank gezegd. Hiermede was het officiële gedeelte van den middag gesloten en verenigden bestuur en genodigden zich aan het diner.

De volgende voltallige besturen van verenigingen en organisaties waren aanwezig: Bestuur C.L.V. te H. en K, met directeur; Bestuur Coöp. Boerenleenbank „H. en K.” met kassier; Bestuur der afd. „H. en K.” van den Boerinnenbond; Bestuur der afd. Hummelo-Keppel-Eldrik van de G. O. M. v. L.; Bestuur Coöp. Zuivelfabriek te Doetinchem ; Bestuur Coöp. Zuivelfabriek te Zelhem.

Alle genoemde verenigingen en instellingen hadden een prachtig bloemstuk gezonden, evenals de heer Burgemeester dezer gemeente, de Zuivelfabriek te Steenderen, de Eerste Coöp. Boterverkoopveren. te Zutphen, de Gebr. Kooij te Enschede, de firma Van Nistelrooij te Zutphen, Spruijt & Co. te Zutphen.

Telegrammen met gelukwensen werden ontvangen van het personeel der fabriek, van de heren Kormelink te Heerde en Hertgers te Wilp, van den Alg. Ned. Zuivelbond (FNZ.), de Zuivelfabriek „Concordia” te Wageningen, de directie van de Boterverkoopveren. te Zutphen en de Geld.-Overijss. Zuivelbond (GOZ.), terwijl nog vele brieven en kaartjes werden bezorgd, voldoende om bestuur en directeur de verzekering te geven, hoe hun werk wordt gewaardeerd.

DGB 1940-04-17

De Graafschap Bode 1940-04-17

HUMMELO

Ledenvergadering Coöp. Zuivelfabriek.

— Dinsdagmiddag hield de Coöp. Zuivelfabriek „Hummelo en Keppel” in het „Koninkrijk der Nederlanden” alhier, onder voorzitterschap van den heer G. H. Westerveld een algemeene ledenvergadering.

Bij de verkiezing van een bestuurslid in de vacature ontstaan, wegens bedanken van den heer J. B. Oosterink werd gekozen de heer J. G. Markvoort.

De heer J. B. Oosterink werd op voorstel van het bestuur benoemd tot eere-lid der zuivelfabriek, zulks voor de vele verdiensten welke hij gedurende zijn 25-jarig bestuurschap aan de fabriek heeft bewezen.

De heer A. B. Teunissen werd hierna als commissaris herkozen.

Door den directeur werd verslag uitgebracht over het boekjaar 1939, waarvan de leden reeds elk een exemplaar mochten ontvangen.

Besloten werd ook a.s. zomer de ondermelk aan de leden aangezuurd terug te zenden.

Ook werd nog besloten door de fabriek een gascel in te richten voor het ontsmetten van het vee.

Behalve het bestuur en de raad van commissarissen was slechts een viertal leden opgekomen.

De Graafschap Bode 1940-04-22 DREMPT. J. W. Koenders overleden. 	In den nacht van Vrijdag op Zaterdag is alhier in den ouderdom van ruim 64 jaren, geheel onverwachts overleden de heer J. W. Koenders, een bekend en zeer geacht ingezetene, die in het vereenigingsleven een voor- aanstaande plaats innam en vele jaren bestuurslid was van diverse vereenigingen. Zoo was de overledene vanaf de oprichting bestuurslid van de Coöp. Zuivelfabriek „Hummelo en Keppel”, waarvan enkele dagen geleden het 25-jarig bestaan werd herdacht, bij welke gelegenheid de heer Koenders nog op hartelijke wijze is gehuldigd. Ook was de heer Koenders tal van jaren voorzitter van de plaatselijke afdeeling van den A. B. T. B. en bestuurslid van de Coöp. Boerenleenbank „Steenderen—Drempt”. Verder was hij eenige jaren lid van den gemeenteraad en wethouder der gemeente Hummelo en Keppel en maakte hij deel uit van het bestuur van de Fokvereen. „Drempt”. Ook op philanthropisch gebied verrichtte de overledene in stilte veel goeds en is hij menig hulpbehoevende tot steun geweest.
--	---

Gegevens uit jr.-verslag Coöp. Stoomzuivelfabriek.

HUMMELO. - Het verslag over het boekjaar 1940 met balans en exploitatierekening, welke aan de Dinsdag a.s. te houden ledenvergadering van de Coöp. Stoomzuivelfabriek „*Hummelo en Keppel*” zullen worden aangeboden, is dezer dagen verschenen. We ontleen hieraan de volgende bijzonderheden.

Gedurende 1940 traden 13 nieuwe leden toe, terwijl er 2 wegens vertrek en 11 wegens overlijden werden afgeschreven.

Het verslag memoreert het overlijden van het bestuurslid J. W. Koenders, die vanaf de oprichting gedurende 25 jaren de belangen der fabriek op voorbeeldige wijze heeft gediend. De heer J. B. Oosterink te Hummelo, die gedurende hetzelfde aantal jaren de belangen der vereniging heeft behartigd, meende dit werk aan jongeren te moeten overlaten. In zijn plaats werd de heer J. G. Markvoort te Hummelo benoemd. De heer Oosterink werd tot 1 erelid benoemd.

De vereniging mocht in het afgelopen boekjaar haar 25-jarig bestaan herdenken, dat vanwege de tijdsomstandigheden op bescheiden wijze werd herdacht.

Gedurende 1940 werden gehouden 8 bestuurs-, 5 gecombineerde bestuurs- en commissarissen- en 1 ledenvergadering. In 1940 werd een nieuwe melkcursus begonnen met 12 leerlingen.

De verschillende crisismaatregelen waren oorzaak, dat in de wijze van boterlevering in het afgelopen jaar nog al eens wijziging kwam. Wat de kwaliteit van de melk en de zindelijkheid van de bussen betreft is men van oordeel dat hierin nog wel verbetering is aan te brengen. Het verslag geeft hiervoor meerdere nuttige wenken, vooral wat betreft het afkoelen in de zomermaanden en de voeding van kuilvoer gedurende de wintermaanden.

In 1940 werd ontvangen **3.949.542 kg** melk. De grootste hoeveelheid op een dag bedroeg 17.045 kg op 21 Mei; de kleinste hoeveelheid op 24 Oct., n.l. 7.555 kg. Gefabriceerd werd 151.968 kg boter, waarvan de opbrengst was, na aftrek der omzetbelasting, f253.817.- of f1.67 per kg. Voor verkochte melk, karnemelk, room e.d. werd f10.845.- ontvangen. Voor de ontvangen melk werd uitbetaald f230,821.-, of ruim **5,84** cent per kg melk. Het gemiddelde vetgehalte bedroeg 3,41 %. Voor onkosten werd ingehouden f33.840.-. Het verslag geeft enkele interessante cijfers aangaande het melkonderzoek, waaruit blijkt, dat enkele runderen bijna tweemaal zoveel opbrengen dan andere dieren. Wat de t.b.c.-bestrijding betreft zijn slechts 8 deelnemers daarbij aangesloten. Open gevallen van t.b.c. kwamen niet voor. Slechts in 4 van de 127 onderzoeken reageerde het dier.

Directeurswoning, fabriek en machinerieën zijn geheel afgeschreven en komen voor f1. op de balans voor. Bovendien is er nog een reservefonds dat f10.412.- bedraagt, zodat de financiële toestand der vereeniging zeer gunstig kan worden genoemd.

De Graafschap Bode 1941-04-24

Verslag Jaarvergadering Coöp. Zuivelfabriek.

HUMMELO.- Dinsdagmiddag j.l. hield de Coöp. Zuivelfabriek „Hummelo en Keppel” haar jaarlijkse algemene ledenvergadering in hotel de Gouden Karper, onder voorzitterschap van den heer **G. H. Westerveld**, die ditmaal druk bezocht was.

De notulen, gelezen door den heer H. Remmelink werden ongewijzigd vastgesteld.

Als bestuurslid werd de heer G. H. Westerveld herkozen en de heer H. W. Wiltink als commissaris. In de bestuursvacature, ontstaan door het overlijden van den heer J. W. Koenders, werd voorzien door de verkiezing van den heer Jac. Sloot als bestuurslid.

Aangezien het jaarverslag in het Maandagnummer van dit blad uitvoerig is weergegeven, kan hiernaar worden verwezen.

Op voorstel van het bestuur werd besloten, dat onder de leden een enquête zal worden gehouden of de ondermelk aangezuurd of zoet naar de boerderij zal worden teruggezonden.

Op een vraag van de heer G. J. W. Wunderink naar de aanschaffing van een gascel, werd van bestuurszijde medegedeeld, dat een overeenkomst zal worden aangegaan met de Marktvereniging te Wehl, omdat deze aanschaffing op verschillende moeilijkheden is gestuit. Hierna volgde de sluiting dezer vergadering.

Zuivelfabriek „Hummelo en Keppel”. — In café „De Zwaan” te Hoog-Keppel hield de Coöp. Zuivelfabriek „Hummelo en Keppel” haar jaarlijksche ledenvergadering, onder voorzitterschap van den heer G. H. Westerveld. Er was weinig belangstelling.

Bij de gehouden verkiezingen werd de heer G. H. Westerveld als bestuurslid en de heer H. J. Peters als commissaris herkozen.

Het jaarverslag, alsmede de balans en verlies- en winstrekening werden vastgesteld. Hieruit bleek, dat in 1945 11 nieuwe leden toetraden, terwijl 9 leden wegens overlijden werden afgevoerd.

Tengevolge van oorlogshandelingen liepen gebouwen en machinerieën lichte schade op, die gedeeltelijk werd verholpen. De hoog noodige vernieuwing van een deel der installatie kon, als gevolg van de tijdsomstandigheden, nog niet plaats vinden. Word gedurende de eerste

maanden van 1945, toen slechts 4 maal per week melk werd ontvangen, zeer weinig melk geleverd, soms nog geen 2000 liter, direct na de bevrijding steeg het kwantum belangrijk, zoodat in 't laatst van Juni al een daggemiddelde van 12000 liter werd bereikt. Dit neemt niet weg, dat gedurende 1945 ca. 4 % minder melk werd ontvangen dan in 1944. Wat de brandstof betreft, moest men het eerste halfjaar geheel zonder steenkolen doen en werd toen verbruikt 150.000 kg stroo; 17000 takkebossen en 60 kub. meter stompen. Gedurende 1945 werd 2.279.354 kg melk ontvangen. Gefabriceerd werd 72.868 kg boter, die f 172.195,— opbracht of gem. f 2.36 per kg. Aan melkgeld werd uitbetaald f 355.064,—. Het gem. vetgehalte bedroeg 3,30 %. Het batig saldo der exploitatierekening ad f 1542,97 werd bij het reservefonds gevoegd, waardoor dit stijgt tot f 15.129,54.